

Lehlerin de istedikleri oldu

Leh askerleri bugün Teşen mıntakasına giriyorlar

Alman kıtaları Südet mıntakasına yayılıyor, ordu tedricen terhis edilecek

Macaristan, Macar ekalliyeti meselesi halledilmedikçe ordusunu terhis etmiyecek

4/İkt. taburu plebisit yapılacak mıntakaya gönderiliyor

4/İkt. Mevsuk malûmatlı
5/İkt. Mevsuk malûmatlı
vaktine kağıt (A. A. A.) bugün
avab verilmesi bir
tan hükümeti kendisine katı
Fransatt edilmektedir. Lehis-
limini talat noktasında Cieszyn ve
saletlerinin kendisine tes-
etmektedir. Prag hükü-
müsabet bir cevap verecek olur-
Leh kıtaatı, bugün öğle vakti bu
valiyi işgal edeceklerdir. Esasen bir
taftadanberi Çekoslovak hududunda
ahsid edilmiş olan Leh kıtaatı emre
nazır bir vaziyette duruyorlar.

Leh siyasi mahafili, Leh - Çek ihtil-
lâminin iki hükûmete taallûk ettiğini
ve bu işe mutavassıtların karışmasına
Varşova hükûmetinin müsaade etmi-
yeceğini beyan ediyorlar.

Leh ultimatomu kabu edildi
Prag 1 (A. A.) — Bugün saat 15,30 da
Çekoslovak Cumhuriyeti hükûmeti,
bu sah Reisiçimâruun rivâseti et-

Bugün Leh kıtaatı tarafından işgal edilecek olan Teşenden bir manzara

tında toplanmıştır.

Kabine, Teşen mıntakasının Po-
lonyaya terki için Varşova hükûmeti-
nin 30. yıl tarihli ultimatomunu ted-
rik etmiş ve enternasyonal vaziyetin

müşkilâtını ve Münih anlaşmasından
mütevellid hâdisatın zarûretlerini göz
önünde bulundurarak Polonya tekli-
lerini kabulde muzdar kalmıştır.
(Devamı 13 üncü sahifede)

Belediye seçimi intizam ile devam ediyor

Bugün sandıklar nahiye merkezlerine
getirilecek ve orada rey verilecek

Beşiktaş ve Beyoğlu kazalarında rey veren müntehipler

Belediye intihabının dün birinci
günü idi. Kaza merkezlerinde intihab-
bat için ayrılan yerlere konulan ve
bayraklarla süslenen rey sandıkların-
nın başında o mahallin intihab encü-
meni azası bulunuyorlardı. Saat 8 de
mahalli belediye şubelerince tedarik
edilen bandolar tarafından istiklâl
marşı çalındıktan sonra rey sandık-
larının boş olduğu halka gösterilmiş
ve sandıklar mühürlenerek reylerin
atılmasına başlanmıştır. Sandıkla-

rın başında biran evvel reyini vermek
istiyen büyük bir kalabalık vardı.
Fakat bu sene intihab cedvelleri al-
fabe sırasile tertip edildiğinden her-
kes ismini defterlerde kolayca bulu-
yor ve kısa bir zaman zarfında ve
bekletilmeksizin reyini vererek çekili-
yordu.

Dün intihab sandıkları yalnız ka-
za merkezlerine konulmuştu. Bugün-
den itibaren de nahiye merkezlerine
(Devamı 13 üncü sahifede)

Silivri hayvan sergisi açıldı

İstanbul Valisile Silivriye

İstanbul Valisi...
ahiddin...
apılmakta...
royu bize...
ain önünde...

erleri... de...
s, öteki er...
Adalı Ay...
ecek sene...
abil olacak...

Hükmet Feridun Es
(Devamı 6 ncı sahifede)

Japonyanın bir tehdid

Tokyo 1 (A. A.) — Yarı resmî maha-
filde beyan olunduğuna göre, Japon-
yaya karşı âher devletler tarafından
herhangi bir sanksiyonun tatbiki,
derhal o devletlere karşı ilânsız har-
bi intaç edecektir.

Dikkatler: İmrandan buhran doğmamalı!

İşle de...
muallim...

Eski arka sokağın barakaları şimdi
yepyeni bir meydana bakmağa başla-
yınca, yahut yakınına ve bahusus
piyasa yerinde dükkânların miktarı
da azalınca, elbette bu olacaktı!

Gerçi emlak sahipleri diyorlar ki:
— İstanbulda on senedir irad düş-
tüğe düşüyor; buna karşı bir tedbir
alınmadı da şimdi mevzî ve ârizî bir
fırlama niçin bu kadar heyecanı mu-
cip olsun... İktisadi hareket ile bizim
mi aleyhimize olmalı?... Pahalı semt-
lerin mevcudiyeti de bir şehrin şerefi
değil midir?

Yeni telâkkiler ise, her tabakanın
ve zümrenin umrandan mütesaviyen
istifade etmesini ister. Yani İstanbulla
sarfedilecek milyonların feyzi sadece
şu veya bu mal sahibine sığramamalı-
dır; ki bunu önlemek üzere henüz
ciddî bir tedbir almış değiliz. Meselâ,
daha geniş bir sahayı istimlak ederek
ön hattı şehir namına imar etmek
fikri kuru bir sözden, bir tasavvurdan
ibaret kaldı. Bu gibi buhranlar da
o tedbirlerin noksanından ileri geliyor.

İmarî, yeni istimlak, Bina ve Yollar
kanunlarını ve bunların tatbikini ni-
çin aynı zamanda başlatıp el ele yü-
rütmemeli?

— Düindenberi Kapalıçarşıda fiat maktul.. Beyoğlunda da öyle mi?...
— Hayır, orada (pri fiks)!...

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Son dakika

Son hazırlık İngiltereye 46 milyona mal oldu

Kabinede başka istifa vukuu muhtemel değil

Londra 2 — Seferberlik kararının fesheldiği ilân edilmiş, henüz kışlarına gitmemiş ihtiyat efradına buna lüzum kalmadığı bildirilmiştir. Son günlerde yapılan askeri hazırlık 30 milyon, hava müdafaası için alınan tertibat 16 milyon İngiliz lirasına mal olmuştur.

Bahriye nazırının istifası

Londra 1 (A.A.) — Bahriye Nazırı Duff Cooper, bugün Başvekilin istifasını vermiştir. Bahriye Nazırı istifa-
namesinde, Başvekilin ezcümle şöyle diyor:

«Hükümetin takib etmekte olduğu ve bundan sonra da takib edeceğe benzediği siyasetten fevkalâde ihtiraz ederim.»

Duff Cooper, zamanı geldiği vakit bundan Avam kamarasında bahsedeceğini ilâve etmektedir.

Çambörleyn, verdiği cevapta, isti-

faıy kabu ettiğini bildirmiş ve yaptığı hizmetlerden dolayı kendisine teşekkür etmiştir.

Londra 2 — Kabinede başa istifa muhtemel değildir. Bahriye Nezaretine eski nazırlardan Margeson'un tayin edilmesi muhtemeldir.

B. Çambörleyn Nobel sulh mükâfatı verilecek

Stokholm 1 (A.A.) — Tidingu gazetesi, Çambörleyn'e Nobel sulh mükâfatı verilmesi hakkında vukubulan teklifin İsveç, Norveç ve İngilterede hararetle kabul edildiğini yazmaktadır.

Paris 1 (A.A.) — Oeuvre gazetesi kadın okuyucularını, kocasının sulh uğrunda yaptığı hizmetten dolayı madam Çambörleyn'e bir hatıra göndermeğe davet etmektedir. Bu gazete açtığı inae listesinin başına 25,000 frankla evvelâ kendisini kaydetmektedir.

Hariciye Vekili bu sabah geldi

Garda bir çok zevat taratından karşılandı

Hariciye Vekili B. Tefvik Rüştü Aras bu sabahki ekspresle saat 8,30 da şehrimize gelmiş, Sirkeci garında Reisicumhur namına seryaver B. Celâl, Başvekil namına hususi kalem müdürü B. Baki Sedes, Berlin sefiri B. Hamdi Arbağ, Bükreş sefiri B. Hamdullah Suphi, vali ve belediye reisi B. Muhiddin Üstündağ, polis müdürü B. Salih Kılıç ve dostlarından mürekkep bir çok kimseler tarafından hararetle karşılanmıştır.

Hariciye Vekili refakatinde Berlin sefiri B. Hamdi Arbağ olduğu halde doğrudan Perapalas oteline gitmiştir. B. Tefvik Rüştü Aras bugün Reisicumhur Atatürke tazimlerini arzedecek ve Başvekil B. Celâl Bayar tarafından kabul olunarak Cenevredeki görüşmeler etrafında izahat verecektir.

Hatayda

İktisadî kalkınma için tedbirler alınmağa başlandı

Antakya 1 (A.A.) — Hatayda iktisadî kalkınmayı temin maksadile, İktisad müsteşarı Celâl Akyüzün başkanlığında bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantıda Hatayın tanınmış tüccarları davetli olarak hazır bulunmuşlardır.

Konuşmalar neticesinde «Hatay iş anonim şirketi» adı ile bir şirket kurulması takarrur etmiştir. Bu şirketin iş sahası, Hatay topraklarındaki madenleri işletmek, Amik gölünü kurutmak, Asi nehrinin mecrasını taramak ve bahçeli evler kooperatifini kurmaştır. Şirketin sermayesi iki yüz bin Türk lirasıdır. Şirketin kuruluşunu ihzar için yedi kişilik bir komisyon seçilmiştir.

İktisad ve Ziraat Vekilleri

Dün sabah Ankaradan şehrimize gelen İktisad Vekili B. Şakir Kesebir bu akşamki trenle Ankaraya dönecektir.

Dün Ankaradan şehrimize gelen Ziraat Vekili B. Faik Kurdoğlu yarın akşam Ankaraya hareket edecektir. İki vekil, haftalık meşuriyetlerini geçirmek üzere şehrimize gelmişlerdir.

Nafia Vekili Mühendis mektebini gezdi

Şehrimizde bulunan Nafia Vekili B. Ali Çetinkaya dün mühendis mektebinde tedkikatta bulunmuş, mektep binasına yapılmakta olan ilâve inşaatı gözden geçirmiştir. Mektep müdürü muhtelif işler hakkında B. Ali Çetinkaya'ya izahat yapmıştır.

Muamele vergisinden edilecek müesseseler

Ankara 1 (Telefonla) — Muamele vergisinden istisna edilecek müesseseler hakkındaki kararname Vekiller Heyetinin tasdikine arz edilmiştir. Bu müesseseleri tesbit etmek üzere İstanbul ve İzmirde bir aydan fazla bir müddetten beri tedkikte bulunmakta olan varidat umum müdürü B. İsmail Hakkı perşembe günü buraya dönecektir.

Güneş - Dağcılık tenis maçı

Güneşin 9 - 2 galebesile neticelendi

İstanbul tenis ajanlığı tarafından tertip edilen tenis maçlarına dün Güneş klübü kortlarında devam edilmiş ve Dağcılık ile Güneş klübü tenisçileri karşılaşmışlardır. Sporun her şubesinde olduğu gibi teniste de büyük varlık gösteren Güneşliler dünkü karşılaşmada Dağcılık klübünü 9 - 2 gibi açık bir sayı farkı ile mağlup etmişlerdir.

Musabakalara bugün Dağcılık klübü kortlarında devam edilecek ve aynı klübler ikinci karşılaşmayı yapacaklardır.

Münih kararlarından sonra Paris gazeteleri ne diyorlar?

Jour gazetesi: "Eğer bu dersten istifade etmezsek yeni sürprizler beklemeliyiz," diyor

Paris 1 (A.A.) — Le Jour gazetesi yazıyor: «Avam kamarasında söylediği nutukta Çambörleyn, Hitlerin harbe girmek tehdidinde bulunduğu zaman muhasemata başlamağa katı surette karar verdiğinden emin olduğunu söylemiştir. Binaenaleyh biz iyi hazırlanmamış ve gayri müasid bir arazide harp etmek yahud mantık dairesinde mütevekkilâne bir hal şekli bulmak şıklarından birini tercih etmek ızdırında kaldık. Bugün avdet eden neşe ve emniyetin üstüne soğuk su dökmek haksızlık olur. Bununla beraber sükûnetin ancak muvakkat bir zaman için avdet ettiğini saklamak beyhudedir.

Eğer bu dersten istifade ederek dahilî siyaset sistemimizi tamamen ıslah edemezsek yeni sürprizlere intizar edelim.»

Figaro gazetesi yazıyor:

«Almanya büyük bir muvaffakiyet kazanmıştır. Bunu kim inkâr edebilir? Almanyanın hududları geniş mikyasta tashih edilmiştir. Bu suretle zengin ve mükemmel surette teçhiz edilmiş bir araziye malik olmuştur.»

Bu gazete şunları ilâve ediyor: «Fransız milleti kendisini tehdit eden imtihan karşısında büyüklüğü-

nü göstermiştir. Şimdi Fransız setinin de ona lâyık olması lazımdır. Le Jurnal yazıyor:

«30 eylül günü bir Avrupa direktuarının doğuşunu görmüştür. O gün bir kaç aylık iş hazırlanmıştır. Umumi bir anlaşmaya varmak için takib edilen bu yol hiç de fena değildir.»

Petit Journal yazıyor:

«Kim istemezse istemesin, itilâf hakiki bir dörtler mısakıdır. Bu usul muvaffakiyetle tecrübe edilmiştir. Çambörleyn, en çetin imtihanlarda gösterdiği büyük jest, itidal ve sebat-dan dolayı her halde pişman değildir.»

Le Populaire yazıyor:

«Gelecek haftalarda ve bugünkü İngiltere ile Fransa için vazife vardır:

- 1 — Milli birliğini idare etmesi için rasi rejimini muhafaza etmesi için
 - 2 — Bir hakikatı kabul etmesi için
- yet paktını imzalaması için Fransız - Sovyet yakın ilişkilerini tahkim etmesi için
- «Fakat bilhassa tehlikeli münaka-dan çıkmamış olan Avrûpa Fransa ve İngilterenin hangi istikamete sürüklediklerini şimdiden sormak lazımdır.»

Almanlar Çek istihkâmlarını ne zaman işgal edecekler?

7 Teşrinievvel kadar işgal edilecek mıntakalara istihkâmlar dahil değildir

Paris 1 — Askerî mahafil tarafından verilen izahata göre Çek istihkâmları 1 ile 7 teşrinievvel arasında işgal edilecek olan mıntakaların haricinde bulunmaktadır. Beynelmîl komisyon Alman ordusunun 7 teşrinievvelden 10 teşrinievvel kadar işgal edeceği mıntakalar dahilinde bulunup bulunmadığına dair bir karar verecektir.

Çekoslovak erkânharbiyesi tarafından inşa ettirilmiş olan bu son derece modern istihkâmat, başkaca üç gruba ihtiva ediyor. İlk istihkâmat grubu, müselle şeklinde olup Moravyanın şimalinde bulunuyor. İkinci istihkâmat grubu Bohemyanın şimali garbisini müdafa etmek, üçüncü

grubu da Bohemyanın cenubigarbi hududunun bir tarafında bulunmaktadır. Bu son iki istihkâmat grubu birbirine muvazi olup hudud civarında değil fakat Almanlarla meskûn arazinin bir tarafında bulunmaktadır.

Almanların ilk yedi günde işgal edecekleri noktalar, bu istihkâmatın önünde bulunuyor. İşgal tedricî olacağı cihetle, bir istilâ mahiyetini almıyacaktır. Hülâsa 7 teşrinievvel kadar az noktalar işgal edilecektir.

Beynelmîl komisyon, millî hududları esas etmekle beraber mevzii tadilat da yapılabilecektir. Bu suretle istihkâmatın vaziyeti nazarı dikkate alınması ihtimali vardır.

Mussolini - Çambörleyn mülâkâtı

Düce İngiliz Başvekilini görüşmeğe davet etmiş

Londra 1 (A.A.) — Starn gazetesi-nin aldığı bir habere göre, Mussolini, İngiliz - İtalyan anlaşmasının meriyete konulmasını ve diğer ihtilâfî meselelerin hallini görüşmek üzere Çambörleyni bir mülâkâta davet etmek niyetindedir.

Evening News gazetesi de, resmi İngiliz mahafilinde bir Çambörleyn - Mussolini mülâkâtına muhtemel nazarı ile bakıldığını yazmaktadır.

Fransa Romaya bir büyük elçi gönderecek

Paris 1 (A.A.) — Paris siyasi mahafilinde Romaya pek yakında bir Fransız büyük elçisinin tayini beklenmektedir. Bu hususta başkaca namzet olarak B. De Chamberun, Mistler ve Pietri'nin isimleri geçmektedir.

Henlein Südet mıntakası komiseri oldu

Berlin 2 — B. Hitler, Henlein'e bir belgraf çeken Südet davasındaki mesaisine teşekkür etmiş ve kendisini Almanyanın Südet mıntakası komiserliğine tayin ettiğini bildirmiştir.

İzmirde bir motosiklet otobüse çarptı

Motosiklette bulunan iki kişi yaralandı

İzmir Akşam) — Birincikordonda Mustafabey bulvarı ağzında bir otobüs - motosiklet çarpışması olmuştur. Şoför Muharrem'in idaresindeki 415 sayılı Belediye otobüsü, Kordondan Mustafabey bulvarına saptığı sırada arkadan son süratle ilerliyen motosiklet, otobüsün ön tamponuna çarpmış, motosikleti idare eden Macar tebaasından kemanist İylena oğlu Dolustaş otobüsün altına düşmüş, başından ağır surette yaralanmıştır. Motosikletin arkasında bulunan Bulgar tebaalı piyanist Marika, müsademe esnasında kendisini güçlükle yan tarafa atabilmiş, hafif yaralanarak feci bir akabetten kurtulmuştur.

Tahkikata göre ikisi de fuar gazinosu orkestrasında çalışan bu sanatçılar motosikletle gezintiye çıkmışlar ve motosikleti son derece süratle sevk etmişlerdir. Macar Dolustaş ehliyeti olmadığı ve bir defa da Belediyece 25 lira para cezasına çarptırıldığı halde yine motosiklet kullanmağa kalkışmış, tedbirsizliği yüzünden hem kendisinin, hem de Marikanın yaralanmasına sebebiyet vermiştir. Yaralıları, Memleket hastanesine kaldırılmışlardır.

Lise ve orta mektep muallimleri arasında

Yeniden bazı nakil ve tayinler yapıldı

Ankara 1 (Telefonla) — Lise ve orta mektep muallimleri arasında yeniden bazı nakil ve tayinler yapılmıştır. Bu husustaki son listeyi aynen bildiriyoruz:

Yalvaç ortaokulundan Abdurrahman Düzce ortaokuluna, Düzce ortaokulundan Abdurrahman Düzce ortaokuluna, Gazi terbiye enstitüsü kimya asistanı Müriyyet Ankara erkek lisesine, Kadıköy İkinci ortadan Mediha Kadıköy üçüncü ortaya, İsmetpaşa enstitüsü mezunlarından Betül Uşak ortaya, Milâs ortadan Şadi Zonguldak Çeşmelik lisesine, Kars lisesinden Halide Nusret Zonguldak lisesine, Kadıköy ortadan Aliye Davutpaşa ortaya, Kastamonu sanat mektebinden Tahsin Kastamonu lisesine, Kırşehir ortadan Aliye Sırkamış ortaya, Divrik ortaokuluna 15 Çengelköy, Yenimahalle, 16 ilâ 18 Kandilli, Vanıköy

Ümraniye, Reşadiye, Çekme, yukarı Dudullu, aşağı Dudullu, Alemdağı, Sultan çiftliği köyleri

ve varlıklarında...

ve varlıklarında...

ve varlıklarında...

ve varlıklarında...

ve varlıklarında...

ve varlıklarında...

ve varlıklarında...

ve varlıklarında...

ve varlıklarında...

ve varlıklarında...

ve varlıklarında...

ve varlıklarında...

ve varlıklarında...

ve varlıklarında...

ve varlıklarında...

ve varlıklarında...

ve varlıklarında...

ve varlıklarında...

ve varlıklarında...

ve varlıklarında...

ve varlıklarında...

ve varlıklarında...

ve varlıklarında...

Gelip dinliğini

Ankara müddeiumumisi Avrupada tedkik seyahatine çıkıyor

Ankara 1 (Telefonla) — Ankara Cumhuriyet müddeiumumisi B. Behçet Arkan ceza müesseselerini tedkik maksadile Almanya, Fransa ve Belçika gitmek üzere İstanbula hareket etmiştir. B. Arkanın seyahati 3 ay devam edecektir.

Harp rezigosu primleri normal hadlere indi

Ankara 2 (Telefonla) — Londra'dan şehrimize gelen matnemele göre son zamanlarda yüzde ona kadar yükselen harp rezigosu primleri Alman - Çek itilâfının halli üzerine normal hadlerine inmiştir.

Eski bir ziraat müteassısı mehkemece döndü

Eski ziraat mebusu ziraatçılar meclisinde Onnik Okan on beş sene merikada bulunduğunu bildirdi. Eski ziraat mebusu ziraatçılar meclisinde Onnik Okan on beş sene merikada bulunduğunu bildirdi.

Zamanlarında birer deli sayılan
belki gerçekten de birer deli olan
William Blake'i, Hölderlin'i Gerard de
Nerval'i Lautréamont'u kendine üs-
tad tanıyan yeni şiir, sayıklamalar
manasız sözler ve hareketler alan
... ..

İki tercüman

İngiliz başvekili Çambörleyn ile Hitler arasındaki görüşmelere lisan-cılar siyasi cihetten değil dil ve tercüme noktasından büyük ehemmiyet vermişlerdir. Bu iki devlet adamının birbirine söylediklerini en ince noktalarını tamamen muhafaza ve tercümeye muktedir olan iki tercüman bu münasebete büyük bir şöhrat kazanmıştır. İki arada tercümanlık yapanlardan biri Dr. Schmidt isminde bir Alman, Mister Kirkpatrick adındaki İngilizdir. Schmidt yedi lisanı mükemmel surette konuşur. Meselâ İngilizce konuşan bir adamın sözlerini tam bir sıhhat üzere Fransızca yahud İtalyanca ifade eder.

Bir çok seneler Cenevrede Milletler Cemiyeti tercümanlar heyeti âzası bulunarak profesyonel bir tercüman

olmuştur. İngiliz amele partisi lideri olup sulhü sağlamlaştırmak için mütemadiyen seyahat etmekte bulunan Mister Lansbury Berline geldiği zaman sözlerini bu Alman tercüman tercüme etmişti. Lansbury hayatında bu kadar kudretli bir tercümana tesadüf eylemediğini söyleyerek hakkında takdiratta bulunmuştur.

Kirkpatrick ötedenberi almanca ile meşhurdur. 1933 senesinde Berlindeki İngiliz sefaretine birinci kâtip olarak gönderildikten sonra almanca da emsalsiz bir kudret iktisab etmiştir.

Bu suretle Hitler ile Çambörleyn arasındaki mülakatlar birbirinin lisanlarına vâkıf bulunmadıklarından çok nazik bir meslek olan tercümanlığın ehemmiyetini bütün dünyanın nazarında arttırmıştır.

Ne kadar içebilirim?

Çok içmek ne kadar zararlı ise, boş yere hiç içki içmemek de mânâsızdır. Bir vücudun ne kadar alkole tahammülü vardır?

Kalifornia doktorlarından biri bunu ölçüp söylüyor. Doktor bir serum keşfetmiş, bunu damara şırınga ediyor. Vücutta kırmızı noktalar peydah oluyor. Doktor bu noktalara göre o adamın ne miktar alkol alabileceğini tesbit ediyor.

Millî plâklar

Hitlerin Nürnbergde söylediği tek-mil nutuklar gramofon plâğına alındı. Bu plâklar çoğaltılıp bütün Alman-yaya dağıtılıyor.

Bundan başka Hitlerin nutukları arasında söylediği vecizeler de ayrı ayrı plâklara çekilip dağıtılmaktadır. Bu vecizeler, Almanyanın her tarafında bizzat Hitlerin ağzından her gün dinlenecektir.

Fransa değirmenleri

Fransada büyük harpten evvel tam 20,000 değirmen vardı. Bugünse değirmenlerin sayısı 8,884 tanedir. Ortadan kaybolan 12,000 değirmen küçük değirmenlerdi. Bugün onların yerini senede 300.000 kental buğday öğüten büyük değirmenler tuttu.

Izmir fuarı

Almanya gelecek sene geniş mikyasta iştirak edecek

Izmir (Akşam) — Almanya hükû-et-i, İzmir enternasyonal fuarına yük ehemmiyet vermektedir. Millî İsad Nezareti sergi mütehassısları bir zat ve bir mimar, nezaretle birlikte İzmir fuarında tedkikata mur edilmiş ve şehrimize gelmişler. Mütehassıs ve mimar, İzmir Belediye ve fuar komitesi reisi Dr. F. E. Uzu ziyaret ederek fuardan elde edilen neticeler hakkında malûmat mışlar, fuarı gezmişlerdir. Bundan sonra Almanyanın, gelecek seneki fura iş mikyasta iştirak edeceği anlaşılmaktadır.

Har bandığı halde fuar müddet-i patonlarında satış yapan bazı eksizani, paviyonlarını boşaltmamış ve eledive reisliğine müracaat Kültürparkta satışa devam etmekte. İni, paviyonları için Belediye lüzum kadar kira vereceklerini bildirmişlerdir. Kültürpark, fuar bandı an sonra İzmirliilerin bir eğce ve istirahat yeri halinde açık bulunmak. Suni gölde gezenler, büyük küçükler mahsus eğlence spor letlerinden istifade edenler Kültürparktan eksik olmamaktadır. Yaka da Türkiye Ticaret odal paviyon, Kültürpark sineması ak açılacaktır.

Gazi krüsünü kuruluması ilerliyor

Gazi Krüsünün dubalarından yarısı denindirilmiş ve birbirlerine bağlanmıştır. Azapkapısındaki ayagın da aati bükükten sonra Azapkapı tandan başlamak üzere dubaların diyarısı da bağlanmaya başlanacaktır.

Kralın mürekkebi

Yaz mevsiminde, her ay İngiltere başvekili, Balmoral şatosuna gider, bir iki gün kralın misafiri olur.

Bu, İngilterede anane haline girmiştir. Bu suretle başvekiller krala dahil ve harici meseleler hakkında izahat verirler ve kralın imzalaması lâzım gelen kâğıdları imzalatırlar.

Geçen ay Çambörleyn, Balmorale gitti ve ufak bir ananınen değiştiğine şahid oldu.

Bugüne kadar İngiltere kralı kâğıdları siyah mürekkeple imza ederdi. Bu sefer 6 ncı Jorj kâğıdları mavi mürekkeple imza etmiştir...

Ne olur değil mi?.. Hiç. Ama bütün İngiliz matbuatı bundan bahsediyor.

Büvar nereden çıktı?

İngilterede büyük bir kâğıd fabrikasında çalışan bir amele bir gün yanlışlıkla kâğıd hamuru dolu bir fiçiyi tutkal boşalttı. Fiçiyi bir kenara attılar, ameleyi kovdular.

Bir kaç zaman sonra bir kenara atılan fiçiyi inceliyen patron tutkalı kâğıd hamurunun mürekkep içtiğini gördü.

Patron derhal işe koyuldu, büvar kâğıdını yaptı, zengin oldu.

Kovulan amelenin akıbeti meçhuldür.

Kırklareli Parti vilâyet kongresi

Kırklareli (Hususi) — C. H. Partisi vilâyetimiz kongresi geçen hafta içinde vali ve Parti başkanı bay Hasip Koylanın riyasetinde toplanmıştır. Kazalardan gelen murahhasların sayısına göre ekseriyet hasıl olduğu anlaşıldıktan sonra kongre açılarak riyaset divanı seçilmiş ve müzakerata başlanmıştır.

Kongrede dilekler hakkında uzun boylu görüşmelerde bulunularak eski heyetin hesapları ve mesai raporları tedkik ve kabul edilmiştir. Bundan sonra yeni yıl bütçesi aynen kabul olunarak Parti nizamnamesi mucibince vilâyet idare heyeti âzaları seçimi yapılmıştır.

Gizli reyile yapılan bu seçimde Hayriye Umay, Mürüvvet Ekrem, avukat Tahir, avukat Nail, eczacı Feridun, bakkal Nail, fabrikacı Ahmed Ziya seçilmişlerdir.

Ankarada toplanacak umumî kongre delegeliğine de avukat Tahir, Baytar Süreyyanın iştiraki kararlaştırılmıştır.

HAKİKİ ZAFER

Viyana Konservatuvarından:

Meşhur Muganniye

MAROTY SZANTO

Yunan Operası Tenoru BAKEA ve Bariton YUNKA'nın iştirakile

Novotni

Bahçesinde

Hakiki zafer kazanıyor.

Tepebaşı - Daire

Nefis Yemekler, Taze bira

İngilterede iyi ev kızı yetiştirmek için hususî mektepler açıldı

Bu mekteplerden çıkanlar her türlü ev işini öğrenmekte, hizmetçiye lüzum görmemektendirler. Erkekler bu idareli kadınları zevce olarak tercih ettiklerinden genç kızlar bu mekteplere büyük rağbet ediyorlar

Bugün Avrupa memleketlerinden bir çoğunun başında en büyük galle nüfusun azalmasıdır. Nüfusun azalması izdivaçların tenakusundan ileri geldiğinden her memleket izdivacı ve çocuk yetiştirmeye teşvik eden tedbirler almaktadır.

Almanya evlenecek fakirce çiftlere biner mark verilmektedir. Bu para nakden değil, maliyet kıymeti üzere lüzumlu mobilye ve diğer eşya suretile verildiğinden çarçur olamakta ve değeri iki üç bin mrakı bulmaktadır. İtalyada da genç evlilere mühim yardımlar yapılmakta ve evliler devlet idarelerinde tercih edilmektedirler.

İngilterede izdivaçların azalması evlenecek yaştaki kızların ev idare edecek malûmat ve tecrübeler ile mücehhez olmamalarından ve erkeklerin de hizmetçi ve ahçı tutmak mecburiyetinde kalmamak üzere bekarlığı tercih eylediklerinden ileri geliyor. Bu sebeple nüfusun çoğaltması için bütübütün başka bir çare aranmıştır. Bu çare bir evi müstakilen idare edecek kızlar yetiştirmektir. Yani bir kız daha evlenmezden evvel diğış ve bıkıyı, yemek pişirmeyi, çamaşır yıkamayı ve ütileyemeyi, çocuk bakmayı, elektrik ve havagazını kullanmayı ve hıfzıssıhha kalde ve usullerini öğrenmelidir.

Böyle idareci kızlar ile evlenmekten hangi delikanlı imtina edebilir?

İşte bu maksatları temin için geçen sene Londrada ve İngilterenin diğer muhtelif beldelerinde «İzdivaca hazırlık» namı altında bir çok mektepler açılmıştır.

Bu mekteplerin çoğu kızlara her türlü derslerin pratik gösterilebilmesi için lâzımgelen teknik eşyanın elde bulundurulması maksadile teknik enstitülerinde gece dersleri olarak tesis edilmiştir.

Bu sene yeni tahsil devresinin başlaması münasebetile İngiliz kızları lise ve üniversiteler ve diğer yüksek tahsil müesseselerinden ziyade (izdivaca hazırlık) mekteplerine rağbet göstermişlerdir.

Rağbet o kadar çoğalmıştır ki bu mektepler; müracaat eden talebenin hepsini kabul edecek bir vaziyette olmadıklarından bir çoğunu geri döndürmeğe mecbur olmuşlardır.

Bir çoğu yeni şubeler, sınıflar açmışlardır. İzdivaca talip kızlar emellerine bu mektepler sayesinde erişeceklerini ve muntazam ve mesut yuvalar kuracaklarını düşündüklerinden bu gibi mekteplere hücum etmişlerdir. Londranın Begent Street ve Chelsea politeknik mektepleri binalarının müsaadesi derecesinde yeni sınıflar açmakla beraber binlerce

ğinden yeni mutfaklar tesis edilmiştir. İngilterenin nüfusu üzerine izdivacı kolaylaştırıcı bulmuş oluyor. Fakat büyük talep ve rağbet lınacağı beklenmediğinden politetnik müesseseler ile avlanmışlardır.

Hükümet ve belediye müdahale yardımıyla bulunarak gelecek için izdivaç mekteplerine mür edenlerden hepsinin arzuları ısalı leceği muhakkak sayılmaktadır.

Fakat bu sene yüz binlerce kızca hazırlanmağa azmettikleri de bunun yolunu bulamayıp aç kalmışlardır.

İngilterede son günlerde izdivaç taleplerinin artmış olmasına bir bep te beynelmilel politika âlâ deki gerginliktir. Yarının neğini kimse bilmediğinden genç liler bir an evvel evlenmeğe maktadırlar.

Son günlerde İngilterenin rafında zehirli gaz maskesinin kullanılması usulü gösterilmektedir. Bu talimler arasındaki fasılalardan bilistifade gençler evlenme daresine giderek nikâhlanmakta ve akabinde maskelerini giyerek talimlerine devam etmektedirler. — F.

İKTİSADİ MESELELER

Amerikadan neden mal alamıyoruz?

Türkiye - Amerika arasındaki ticarî münasebetler döviz meselesinden dolayı durgun bir devreye girmiştir.

Amerikadan getirilen mallar için, merkez bankası döviz vermemektedir. Deri, kobra, ipek, motörlü vasıtalar gümrüklerde beklemektedir. Amerika ne zaman döviz verecek, bunun için aylarca beklemek lâzımdır. Çünkü Ege mintakasından Amerika ya ihracat başlamamıştır. Amerika ya ihracat mevsimi en ziyade, kuru meyvaların İzmirden ihrac edildiği devreye tesadüf eder. Amerikalılar kuru meyvalarımızdan daha ziyade inciri tercih etmektedirler. Halbuki incir ihracatı başlamamıştır. Arasıra ufak partiler halinde, tiftik, pek az miktarda fındık ihrac edilmektedir. Fakat bugün bu maddeler mahdud miktarda döviz temin etmektedir. Amerikalıların bizden aldıkları en mühim maddelerden biri de, tütündür. Tütün ihracatı da pek azdır.

Türkiye - Amerika arasında ticaret muahedesi esaslarına göre, ihracat yapamadığımız için, ithalat ta yapamıyoruz. Fakat ithali zarurî olan bir çok maddeler vardır ki, bunlar piyasaya girmediği takdirde, büyük bir boşluk görülmektedir. Meselâ köşle imalinde kullanılan kalın ham deriler gibi... Bunlar yalnız Amerika dan alınmaktadır. İtalya - Habeshistan, Çin - Japon muharebeleri yüzünden, kalın derileri Habeshistandan, Çinden tedarik etmeğe imkân yoktur. Yalnız Amerikadan deri alabiliyoruz.

Tüccarın ve fabrikatörlerin dileği şudur: Amerika ya ihracatımızın arttığını ve neticede döviz biriktirildiğini beklemeden, bu malların gümrükten çekilmesi için döviz verilsin... Tüccar ve fabrikatörler, Maliye Vekâletinin böyle bir müsaade vermesini rica ediyorlar. — H. A.

Cumhuriyet devrinde türk veterinerlerinin durumu

Mühim keşiflerde bulunmuş, isimleri ilmi eserlere geçmiş veterinerlerimiz var

Cumhuriyet devrinin memleketimizde vücut getirdiği inkılaplar arasında reklâmsız, sessiz sedasız ilmi bir kuvvet ve kudretle başarılan işlerden birisi de Veteriner işleridir. Pek çok kimselere yabancı gelen bu tabirin eskisi baytardır. Vaktile bu meslek erbabına baytar denmesi çok hatalı idi. Cumhuriyet hükümetimiz bu isim hatasını da tashih ederek beynelmilel tanılan ismini vermiştir.

Veterinerlik işlerinin nasıl bir muvaffakiyet ve hızla ilerlediğini, geniş ülkemizde bir avuç veterinerin ne işler gördüğünü bir iki yazı ile arzedeceğim. Fakat en evvel alâkadar olmıyanların farkına varamadıkları bu büyük işleri yapanların nasıl bir kemiyet olduğunu tedkik ve bir misal ile beyan etmek isterim.

Almanya hükümeti Türkiye'nin üçte birisi kadar araziye malik olduğu halde veterinerlerinin adedi dokuz binden fazladır. Halbuki bizde emeklilerle beraber 900 ü bulamaz. İki sene evvel at, sığır, koyun, domuz gibi hayvanların mecmuu Almanya'da 55 ve Türkiye'de 35 milyon olduğu düşünülürse memleketimiz Veterinerlerinin yüksek vazifelerinin ehemmiyeti ve gördükleri işlerin büyüklüğü daha iyi anlaşılır. Tavuk, hindi, kaz gibi küms hayvanları bu yekûndan hariçtir. Almanların domuzlarının çokluğuna mukabil bizde deve ve eşek gibi hayvanlar mevcuttur.

Herkes tarafından her gün mebzulen sarf ve istihlak edildikten mada her sene memleketimize 10 - 15 milyon liralık ecnebi parasını getiren yumurtalarını yapan tavuklarla hindi ve kazların adedini tesbit kabul değildir. Bu hayvanların da ad ve bütüncü hastalıkları...

ıslahı yine Veterinerlerimizin vazifeleri cümlesindendir.

Avrupa ve Amerikada bir çok ihtisas sınıflarına ayrılarak, cemiyetler teşkil ederek her ihtisas erbabı için ayrı ayrı fennî mecmualar neşredildiği ve bir çok Veteriner klinikleri (Muayene ve tedavi evleri) kurulması suretile Veterinerlerin bir çok kazanç temin edecek memleketlerine de hizmet eyledikleri malûmdur. Bizde de cihan harbinden evvel epeyce Veteriner klinikleri vardı. Bu suretle hayatlarını kazanmağa çalışan serbes meslek erbabı mevcud idi. Cihan harbinin tevtil eylediği buhran artık bizde Veterinerlerin kendi mesallerile yaşamak kudretini kaybettirmiştir.

Hâlen bizde biri sivil biri askerî olmak üzere iki Veteriner mecmuası neşrolunmaktadır.

Esasen insan ve hayvan tababeti namile ikiye ayrılan tababetin Veteriner kısmı her ne kadar hayvanatın tedavî ve ıremesile ıslahile ve hayvanata aid işlerle meşgul olursa da binnetice insanların hayat sıhhat ve refah ve saadetlerine, ticaret, ziraat ve sanayiın yükselmesine de hizmet etmektedirler.

Avrupa Veteriner laboratuvar ve müesseselerinde tevsi malûmat etmiş, Türkün zekâsını tanıtmış ve ilmi eserlerde isimlerini hürmetle yad ettirmiş fennî keşiflerde bulunmuş Veterinerlerimiz vardır. Bunların çalışmasından başka bir yazımda bahsedeceğim. Veteriner A. Ş.

Doktor İhsan Şükrü Akse

Avrupadaki tedkikatından dönen sinir ve beyin hekimi B. İhsan Şükrü Akse, muayenehanesini Beyoğlu'ndaki meydanında Tünel hanı...

İstanbul valisile Silivriye kadar tedkik seyahati

(Baş tarafı 1 inci sahifede)
İstanbulun nazik Valisi Silivride
acak ehli hayvan sergisinin küşad
ninde bulunmak ve bu arada
işleri teftiş etmek istiyordu. Bu
İstanbul - Silivri seyahatine
davet etti.

Floryadaki inşaat
Evvelâ Floryada yeni yapılmakta
an büyük asri gazinonun inşaatını
zdik. Gazino şimdiki halde meyda-
cıkışmış gibidir. Ve daha ilk prova-
da iyi olacağı anlaşılan bir elbise
ortaya şimdiden güzel bir yapı
ştır. Yeni gazinonun içinde, şim-
kadar bizde hiç görülmemiş bir
tertibatı yapılacaktır. Gazinoyu
rken B. Muhiddin Üstündağ:
— Ucuz olsa da herkes gelebilse...
m.
— Ali ve Belediye reisi gülümsedi:
— Ucuz değil, sıcak bir yaz günü,
güzel bir deniz kenarını vatandaşla-
rattâ bedavaya temin etmemiz lâzım-
dır. Bunun için de bir projemiz var-
dır. Fakat şimdi size bunu söyleye-
nem...

— Niçin? diye sorduk.
— B. Muhiddin Üstündağ aynı gülüm-
se ile:
— Biz projelerimizi söylüyoruz. Fi-
rlerimizin faaliyet sahasına geçme-
si biraz gecikti mi? «Hani Belediye şu
iş yapacaktı. Bu da mı yılan hikâye-
si?» diye başlıyorsunuz...

Müstakbel Florya

B. Üstündağ bize Floryanın yakın
ksbir istikbalde alacağı şekli maket üze-
rinde gösterdi. Bu kabartma plâna
ştı nazaran Floryada sahilinden biraz içe-
ride gayet büyük bir yüzme havuzu
cilinşa edilecektir. Yüzme müsabakala-
rında ve su sporları burada yapılacaktır.
yrıca Floryada gayet ucuza yaşana-
l ol-
r. Bir mahalle inşa olunacaktır.

B. Muhiddin Üstündağ şimdiki be-
ton soyunma yerlerinin arkasına di-
kilen yeşillikleri göstererek:

— Bir şehre en lâzım olan şeyler-
ni şehrin makıyajıdır. Meselâ şurada-
ni şehrin makıyajıdır. Meselâ şurada-
ki yeşillikler biraz daha koyu olsaydı
göze ne kadar güzel görünecekti.

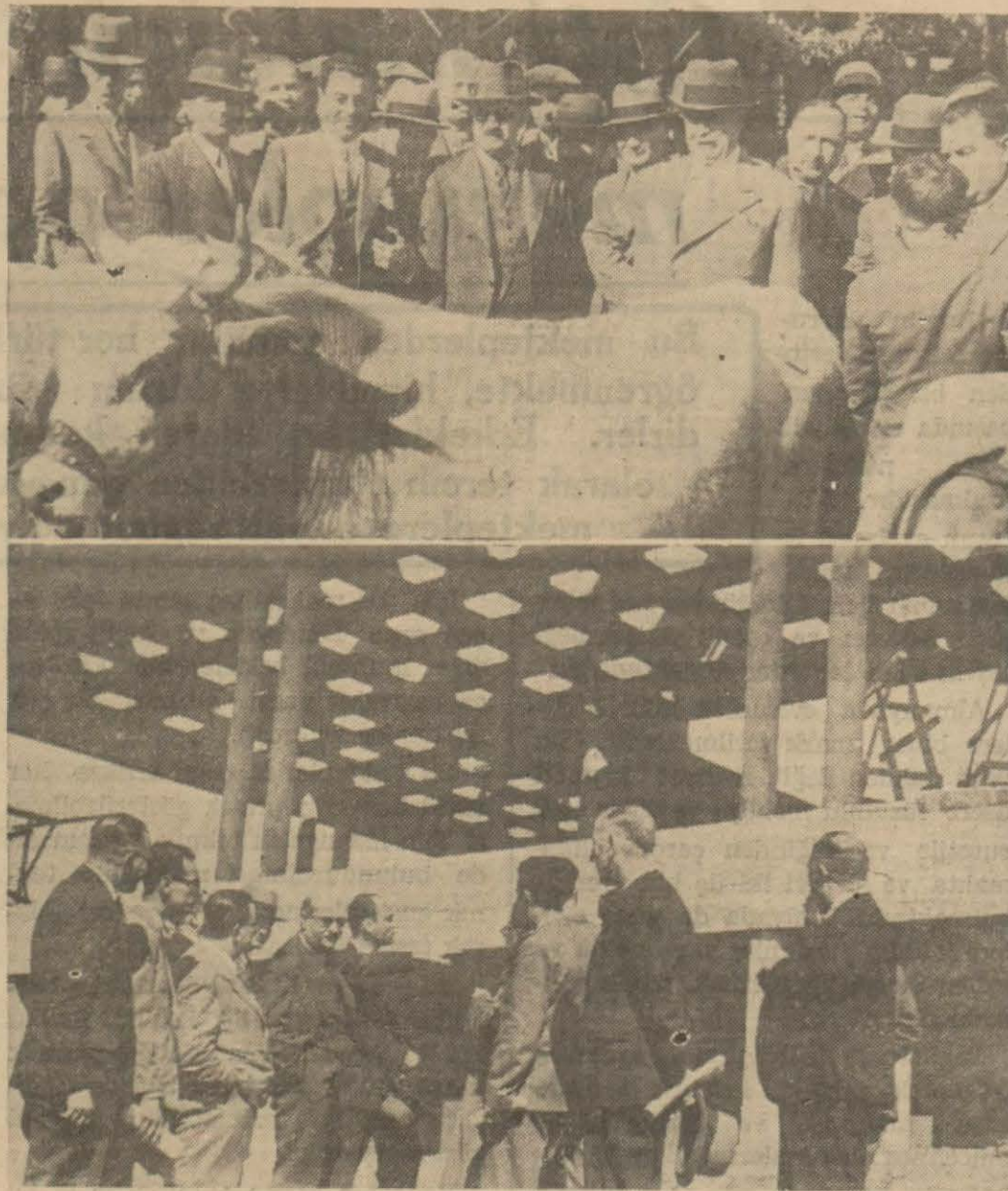
B. Muhiddin Üstündağ:

— Çekmece köyü yakınında bir
Bizans köyü olduğunu da anladık.
kanurayı da meydana çıkaracağız... di-
n ihtir.
— Bir binanın önünde durmuştuk,
ksiz. Üstündağ:

— Bir şehirde inşaat yaparken
plânsızlık ne feci şey... Şu binayı
plândan evvel yapmıştık. Şimdi yı-
kacağız. Maamafih burası çok işimi-
ze yaradı. İmar bürosu olarak kul-
landık.

Silivriye doğru

Floryadan sonra yola çıktık. Bu es-
nada İstanbul hususi idaresinin çok
güzel bir işi gözümle çarptı. İstanbul-
dan Silivriye kadar yolda ne kadar
eski, harap çesme varsa hepsi tamir
edilmiş, su getirilmiş, etraflarına da
bırer küçük park yapılmıştı.

Yukarıda sergiye gelen hayvanlar tedkik ediliyor, aşağıda Vali Floryada
yapılan asri gazino hakkında gazetecilere izahat veriyor

Bu suretle İstanbulun Trakya par-
çasındaki köylüler en büyük mede-
niyet ihtiyacı olan suya kavuşmuş-
ardı. Bu etrafı parklı çesmeler ferah
bırer vahayı andırıyordu.

Silivriye köylülerin alkışları, se-
lâmları arasında girdik.

Bugünkü merasime davetli olan
Trakya genel enspektörü general Kâ-
zım Dirik bizden evvel gelmişti. Ye-
mekte Belediye ve vilâyet erkânı bü-
yük bir nezaket göstererek gazeteci-
leri en baş köşeye oturtular.

Valinin pazarlık hakkındaki fikirleri

Yanımdaki İstanbul Vali ve Bele-
diye reisine bitip tükenmez sualle-
rimden rahat bir yemek yediremedi-
ğimi itiraf ederim. Aklıma o gün pa-
zarlık kanununun tatbiki geldi. Sor-
dum:

— Hayatımızda hiç pazarlık etti-
niz mi?

— Pazarlık etmek için alışveriş
yapmak lâzım. Halbuki benim alışve-
rişe hiç vaktim yok. Bu evime aid bir
meseledir. Maamafih ben de istemi-
yerek hayatımda pazarlık etmişim-
dir.

İşin tuhafı pazarlıkla alışverişte
satan da memnundur. Alan da... Hal-
buki dikkat edilirse ikisi de ekseriya
aldanmıştır.

Pazarlıkla alışveriş eden ki kişinin
birbirleriyle çekışmeleri açıkca yekdi-
ğerine itimadsızlığı mânasına gelir.

Bir müşterinin kendisine öylenen
bir fiati fazla bulması:

— Sen beni aldatmak istiyorsun.
Malna fazla para istiyorsun. Sen do-
landırıcısın... demesi değil midir?

Keza pazarlıkla mal satan bir ada-
mın müşteri karşısındaki vaziyeti de:

— Sen malımı değerinden ucuza
almak niyetindesin. Bir takım söz
oyunlarıyla malımı kapatmak istiyor-
sun. Manasına değil midir?

«Belediyeden şikâyet medeniyet alâmetidir»

B. Muhiddin Üstündağ şunu da
sordum:

— Benim sokakta ayağım taşla
takıldı: «Ah belediye! Ah belediye!»
diye belediyeden şikâyet ederim. Si-
zin belediyeden şikâyet ettiğiniz ol-
ur mu?

Güldü:

— Belediyeden şikâyet en büyük
medeniyet alâmetidir. En medenî
memleketlerde bile belediye ağzile
kuş tutsa gene ondan şikâyet edilir.
Çünkü ihtiyaç denilen şeye hudud
yoktur. Medenî hayat da ihtiyaçlarla
doludur. Fakat ben şikâyet dinle-
meden şikâyet etmeğe vakit bulamı-
yorum. Vakit bulsam ben de şikâyet

edeceğim.

İstanbul pahalı bir şehir midir?

— İstanbul için çok pahalı bir şe-
hir diyorlar...

— Ben buna kani değilim. Vakıa
elimizden geldiği kadar hayatı daha
ziyade ucuzlatmağa çalışacağız. Fa-
kat dünyanın her tarafındaki şehir-
lerde oranın istihsalâtı ucuzdur. Bu-
ralarda istihsal edilmeyen şeyler de pa-
halıdır. Meselâ İstanbulda da gıda
ve yiyecek maddeleri çok ucuzdur.
Benim kızım bir Avrupa şehrinde...
Mektup yazıyor. Etin kilosu orada
bizim paramızla üç liraya yakınmış...
Ben Pariste bir kilo erik aldım. Kırk
frank verdim.

Bir aralık pazarlık satışından bah-
sedilirken söz bahşış meselesine intikal
etti:

— Zaten şu bahşış denilen şeyin
garsonların eline geçtiği yok. Bari
bunu menetsek...

— Evet... Çok doğrudur... Ve bunu
düşünüyoruz. Bir çok memleketler
bahşış işini gayet iyi halletmişlerdir.
Meselâ İtalya... Ben İtalyada bahşış
verdim. Almadılar.

Silivri hayvan sergisi

Bundan sonra Silivri sergisi haki-
ki köylü bayramı şeklinde açıldı. Bu-
rada iki yüz elli kiloluk besli ve şa-
yamı hayret derecede güzelleşmiş hay-
vanları seyrettik.

Belediye reisi muavini B. Rauf gü-
zel bir nutukla İstanbul idareî husu-
siyesinin faaliyetini anlattı. Bu nut-
ka nazaran İstanbulda 261 köy
vardır. Bu köylerin yalnız 15 inde
ilkmektep açılmamıştır. Ötekilerin-
de kâmilten mektep vardır. Diğer 15
köy de köy kanununa uygun olmya-
cak derecede küçüktür. 261 köyde
topraksız köylü kalmamış gibidir.
Meyvacılığa son derece ehemmiyet
verilmiştir. Heybeliada da bir vatan-
daş, mükemmel bir mandalina bah-
çesi yapmış ve iyi mandalinalar yeti-
ştirmiştir.

Belediye de bunu göz önünde tu-
tarak bir mandalina fidanlığı bile
tesis ediyor.

Pek yakında İstanbulda yerli man-
dalina yiyeceğiz. Hakikaten İstanbul
idareî hususiyesinin kısa bir maziye
aid faaliyeti pek güzel işlerle doludur.
Bütün bunlardan başka İstanbul
köylerinde kibritle çöpe yarıyacak
kavak ağacı da yetiştirilmektedir.

Bay Raufun nutkundan sonra
Trakya genel enspektörü general Kâ-
zım Dirik İstanbul valisini tebrik etti.
Bay Üstündağ buna mukabelede bu-
lundu.

Hayvanları derece kazananlara,
hem İstanbul hususi idaresi, hem de
kendi köylüleri tarafından mükâfat-
lar verildi.

Müsabakaya iştirak edenler içinde
genç köylü kadınları da vardı. Birin-
cilik mükâfatlarından birini de hay-

Koçhisar harabeleri üzerinde yeni bir kasaba

Kızıltepe, istikbali parlak mamur bir kasaba oluyor

Kızıltepe (Akşam) — Kızıltepe,
Koçhisar harabeleri üzerinde yükse-
len yeni bir kasabadır. Doğrudan doğ-
ruya cumhuriyetin eseri olan Kızılte-
pe süratle inkişaf eylemektedir. Kasa-
bayı dört yandan çevreleyen yollar
10 - 20 metre genişliğinde muntazam
bırer cadde haline getirilmiş, büyük
bir hükümet konağı, bir jandarma
dairesi inşa edilmiş, jandarma parkı
tesis olunmuş, modern bir ilk okul
binası yapılmış, iki taraflı çarşı yeni-
baştan kurulmuştur. Bir kısım köyler-
de köy kanununun tatbikinde muvaf-
fakiyet hasıl olmuştur. Ezcümle; orta
Gurs mıntakasını teşkil eden on iki
köyün beş kilometre uzunluğundaki
yolu otomobil işler bir hale getirilmiş,
Badıfın ve Telkari yolları ikmal edil-
miş, bazı köylerde jandarma nümune
karakolları ve okul binaları açılmış-
tır. Kazayı vilâyete ve Dirik, Mazi da-
ğı kazalarına bağlayan otomobil yolla-
rı muntazamdır.

Kızıltepeye bir zahire ambarı diye-
biliriz. 937 de (25320) ton buğday 9880
ton arpa, 100 ton akdari, 150 ton yün,
150 ton sadeyağ, 30 ton tütün istihsal
edilmiş, bundan 1200 ton buğday, 180
ton arpa, 100 ton yün, 80 ton sadeyağ
ihraç olunmuş ve otuz ton tütün de
inhisarlar idaresine teslim edilmiştir.

938 de ise 38.000 ton buğday, 12000
ton arpa, 120 ton akdari, 180 ton yün,
170 ton sadeyağ ve 30 ton tütün istih-
sal edilmiş, bundan 3000 ton buğday
200 ton arpa, 120 ton yün, 100 ton sa-
deyağ harice gönderilmiş ve otuz ton
tütün aynen inhisarlar idaresine tes-
lim olunmuştur.

Kızıltepede Türk Hava ve Kızılay ku-
rumları faaliyettedir. Türk hava ku-
rumu 937 de 3815 lira varidat temin et-
miş ve 938 varidatı 5160 lira olarak
tahmin edilmiştir. Kasabada kırk üç
hava tehlikesi bilen ve yirmi beş yar-
dımci üye vardır. Kızılayın 937 tahak-
kuku 573 lira ve 938 bütçesi 771 liradır.
Bunların mühim bir kısmı merkeze ir-
sal edilmekte ve bir kısmı da mahalli
yardım ve masraflar yapılmaktadır.

İZMİR

ve mülhakatı için AKŞAM gaze-
tesinin tevzi yeri münhasıran İz-
mirde İkinci Beyler sokak 52 nu-
marada Hamdi Bekir Gürsoylar
mağazasıdır.

vanını kendi yetiştiren 13 yaşında
Mehmed adında bir çocuk kazandı.
İstanbul valisi bu çocuğu hararetle
tebrik etti. 13 yaşındaki küçük Meh-
med:

— Teşekkür ederim!... diyerek k
zandığı liraları cebine atarak uz-
laştı.

Bütün köy muhtarları İstanbul-
lisine, köylülere gösterdiği alâkan
dolayı teşekkür ettiler.

Hükmet Feridun's

MEŞ'UM KADIN

Aşk ve macera romanı

Nakleden: (Vâ - Nû) Tefrika No. 23

Cenan bu sözleri söylerken, yalanın-
dan kendi kendine utanıyordu. Kalbi
parçalanıyordu. Dayanamıyarak, ken-
di kendine ağlamağa başladı. Yaşları
Feridun beyin içinden derhal
ışık hissi silindi ve samimiyet-
ten...

— Affet beni, Cenancığım! Haksız
yere şüphelenmişim. Fakat seni o ka-
dar seviyorum ki...

— Ben de seni seviyorum... Buna
tamamile emin olabilirsin.

— Bu hissini bana ispat etmek is-
ter misin?

— Hay hay!

— O halde gene Türkiyeden uzak-
laşmağa karar verdim. Teklif edilen
vazifeyi kabul edeceğim. Hazırlan;
yarın İzmirden hareket edelim. İki
üç gün sonra da Türkiyeden büsbüt-
tün ayrılırız!

Genç kadın, bu yeni darbenin karşı-
sında irkilmeden:

— Pek âlâ! - Dedi.

— İngiltere'ye gidiyor musun?

— Evet, evet... rika!...

Yarabbi!.. Ne uzak yerlerdi...
O, şimdi, çocuğunu nasıl arıya-
cak?... Nereden bulacak?..

Demin bahsini ettiği ihtiyar teyze-
sinin sözleri aklına geldi: İztirab çe-
kerek, fedakârlık yaparak, kızlığında-
ki kabahatin cezasını bütün hayatın-
ca çekecekti!

Kocası çıkıp gittikten sonra, inli-
yerek bir koltuğa oturdu. Gözlerin-
den yaşlar akıyordu.

«— Allahım! Sen bana acı!.. Çocu-
ğumu sen muhafaza et!» Dedi.

O senelerde, Refika hanımefendi
kırkıdan üç beş yıl ilerlemiş bulu-
nuyordu. Fakat gençlik iddialarından
bir türlü vazgeçemiyordu.

Zaman onun meşhur güzelliğini
pek az bozmuştu. Lâkin hoppalığına
hiç bir tesir yapmamıştı. Yalnız ba-
zan Vaşingtondaki koskocaman kızın-
dan mektuplar aldıkça ve artık gelin-
lik olan Lemani yanından gördükçe,
bilhassa erkeklerin kendisine eski ço-
kunluğu göstermediklerini farkettiler.

çe, içini hafif bir hüznü kaplıyordu.

Temmuzun sıcak bir günüydü. İzmir-
deki köşk, bermutad, gece yatısına
davetli misafirlerle dolmuştu. Öğle
yemeğinin ve hararetin verdiği raha-
vetle herkes kendi dairesine yahud
odasına çekilmiş, dinleniyordu.

Yalnız Refika hanımla Leman,
bahçedeki büyük havuzun başına gi-
dip oturmağa karar vermişlerdi. Ora-
sı gölgelik, güzel bir yerd.

Havuz, büyüktü. İsteyenler hattâ
orada yüzer, sandala biner, kürek
çekerd.

Bu meraklılar arasında güzel er-
kek diye kadınlarca meşhur olan Sa-
mi Kemal da vardı.

On sene evvel Bağdadlı bir ailenin
kızı ile evlenmiş ve bu sayede hayli mü-
him servete konmuştu. Kadın, koca-
sını çılgınlar gibi seviyordu; fakat
rivayete göre, biçare kız, lâik olduğu
saadete nail olamamış.

Gönülleri kasıp kavuran bu Sami
Kemal, şimdi delikanlılık çağından
epey uzaklaştığı halde, çapkınlıkla-
rından vazgeçmiyor; ve kadınlar da
ona mukabele etmeği şeref telâkki
ediyorlardı.

Karısı üzüntüyle âsaba bozula bozu-
la, halecana düşe düşe kalb hastalığı-
na yakalanmış; zaten az olan neşesi-
ni, bu tesirle büsbütün kaybetmişti.

Sami Kemal, uzaktan Reşid paşa-

lara akraba oluyordu. Senelerce, biri-
birlerini gözden kaybetmişlerdi. Fa-
kat son zamanlarda tekrar birleşmiş-
ler; samimiyetleri yeniden kuvvetle
canlanmıştı.

Bilhassa ki, ortalıkta şöyle bir
rivayet cereyan ediyordu: Sami Ke-
mal, karısının akrabasından gayet
zengin ve mühim mevkide bir adam
için Lemana talib çıkmış. Fakat Re-
fika hanımefendiye müstakbel damad
olacak bu adamın yaşile kız arasinda-
ki fark epey büyük görünmüş.

İbnülkasım Zübeyd paşa - daha
doğrusu başa - ellisini geçmiş bulu-
nuyordu. Lâkin, saltanatı dillere des-
tan olduğu için, cihanın gözleri böy-
le bir birleşmenin karşısında kama-
şacaktı.

Leman ise, henüz bu tekliften ha-
beradar değildi. Refika hanımefendi,
bu izdivacın iyi taraflarına heveslen-
diği halde, bir türlü kararını veremi-
yordu. Zira kızının huyunu biliyor-
du: Âsi, şımarık... Mutlak böyle azim
bir yaş farkını bahane ederek müs-
tehzi kahkahalarını atacak, ihtiyara
varmağı reddedecekti.

İşte, kadın, bahçede, havuz başın-
da bunları düşünürken, Sami Kemal,
ayağında beyaz pantolonla, sırtında
yakası açık ipek bir gömlekle görün-
dü.

— Vay, hanımefendi... Bugün kü-

rek çekip zayıflama kürü yoktu?

— Var, var ama, düşünceydin...

— Öyleyse hazır yalnız bir
konuşalım! Bizim nazlı küçük har-
ma meseleden bahsetmişszdir
şallah...

— Vallahi daha edemedi.

— Niçin?

— Red cevabı vermeden ko-
yurum.

— Aman paşaya bu şam taraf
çekmek mecburiyetindeyim... bir-
sırlanıyor...

— Ne yapalım?

— Dosdoğru, Lem hanım sora-
lım.

— Böyle, damadüşer git mi?

— Benim bildiğim, benim
gim küçük hanım çok akıllıdır... Ona
uzun uzun mukeme yapmağa ha-
cet yok... Zaten zımmızı açmağaz,
iş derhal kaçacaktır... kabul
eder, ya etmez...

— Bari ikimiz birden söylelim.

— İşte eniarsat şimdi... Leman
hanım gelin, söz söyle başayın.

Genç k, kudünü saran ince
yazık elbisesinde eski Yunanlıla-
rın Av ilâeslan kadar güzeldi.

Refikana yaklaşıp sordu:

— Ne o dediğim? pek düşünce-
lisin! Niçin sen de bütülmüş oturu-
yorsun da birunu yapmıyorsun?

(Arkası var).

Her sene hariçten 200 bin liralık oyuncak getiriyoruz

Memleketimizde oyuncak sanayii ne haldedir? Oyuncaklar bizde neden pahalıdır?

Bazı kimseler şöyle bir iddiada bulunuyorlar:

— Oyuncak çocuğun gıdasıdır. Oyuncaksız çocuk ekseriya maksatsız büyür. Çünkü oyuncak çocuğun istidadını keşfeden bir alettir. Meselâ, mütemadiyen şimendifer ve emsali gibi oyuncaklarla oynayan çocuk makine mühendisliğine veya şimendiferliliğe müstait demektir. Bu çocuğu o sahada yetiştirmek lâzımdır.

— İyi amma, çocuk ekseriya aynı oyuncaktan bıkar, daima yenisini, bir başkasını istemez mi?

— Evvelâ her çocuk aynı oyuncaktan bıkmaz. Haydi, usananlar olduğunu kabul edelim. Her çocuk aynı cins oyuncakın daha mükâmil şeklini görünce, onu bütün oyuncaklara tercih eder. Sonra, çocuğun yaşına göre oyuncak almak lâzımdır. Meselâ, üç yaşındaki çocuk basit, parmak kadar bir vapurla oyalanabilir. Fakat, beş altı yaşlarına gelince, küçücük bir havuzda tahtelbahir yüzdürmek ister. Mektebe başlayınca merakı artar. Oynadığı vapur gibi bir şeyin denize nasıl dalıp çıktığını, oyuncakının ötesini, berisini karıştırarak, büyüklerine sorarak öğrenmeğe çalışır. Bu çocuğu kapitan, makinist veya deniz zabiti yetiştirebilirsiniz.

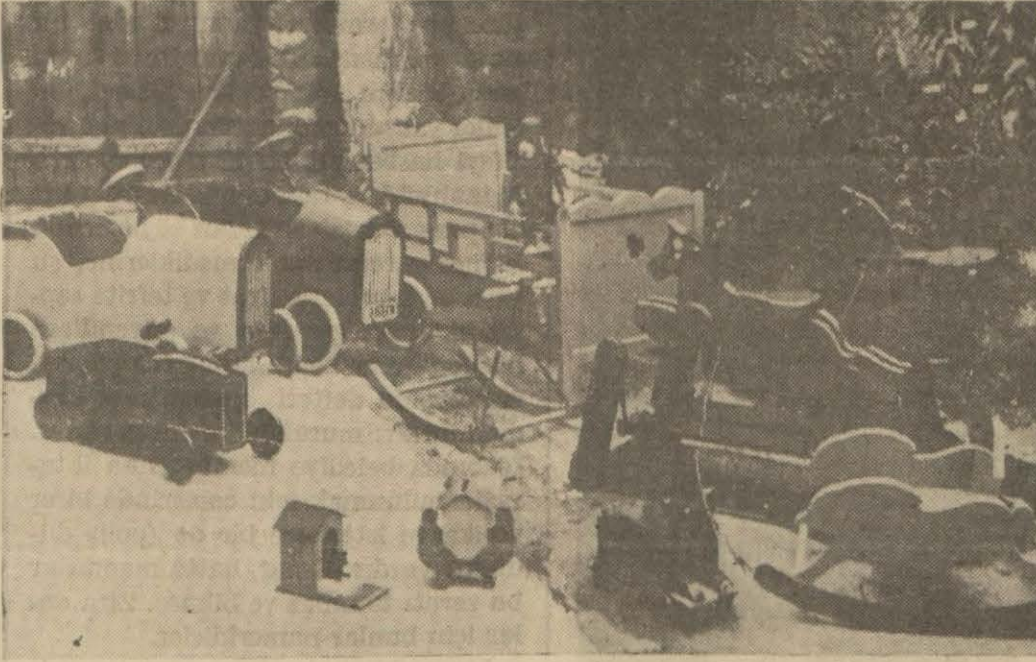
Sözün kısası, çocuk oyuncakları başlıbaşına bir mevzudur. Hattâ denebilir ki, bir memleket meselesidir. Tedkik etmek için ehemmiyetini ortaya koymağa kâfi gelir. Oyuncakların İstanbulda çok pahalı satıldığı da muhakkaktır.

Senede 200 bin lira

Oyuncak meselesi üzerinde yaptığımız tedkikat neticesini hulâsa edelim: Oyuncakçılık bizde hiç bir zaman inkişaf etmemiş, daima iptidai halde kalmıştır. Memleketimizde yerli çocuk oyuncakları yapan belli başlı teşkilât ta yoktur. Mevcut bir kaç müessese tarafından yapılan oyuncaklarda bariz bir yenilik göze çarpmıyor.

Piyasada görülen lüks çocuk oyuncakları tamamen hariçten getiriliyor. Bu yüzden oyuncak ithalatımız bir hayli yekûn tutmakta, senede 200,000 lirayı bulmaktadır. Bu iki yüz bin liralık oyuncakın hemen hepsi sene içinde sarfedilebilmektedir. Senede 106,000 liraya yakın olmak üzere çocuk oyuncaklarını en çok Almanya'dan ithal ediyoruz. Oyuncak ithalatımızda 62,000 lira ile Amerika ikinci ve 5,000 lira ile de Japonya üçüncü geliyor. Cüzi miktarda oyuncak aldığımız diğer memleketler İngiltere, Fransa, Belçika, Macaristan ve Yugoslavyadır.

Oyuncakçılık en çok Almanya'da inkişaf etmiştir. Japonya da Almanya'dan aşağı kalmıyor. Son senelerde Amerika yeni sistem, çeşit çeşit çocuk oyuncakları çıkarmakta çok ileri gitmiştir.

Bir camekânda çocuk oyuncakları

Fransadan Almanyaya

Çocuk oyuncakının tarihi katli olarak bilinmiyor. Ancak, bundan 150 sene kadar evvel oyuncak çeşitlerinin Fransada icat edilmeğe başlandığı tahmin ediliyor. O zaman oyuncakları Fransız köylüleri yapıp kasabalara, şehirlere sevk ediyorlardı.

Fransada bu kadar eski tarihi olmasına rağmen oyuncakçılık orada başıboş bırakılmış, inkişafına çalışılmamıştır. Bugün hâlâ Fransız köylüsü eli değdikçe - ekseriya kış mevsiminde - oyuncak yapmakta, fakat pek mühim yenilik göz çarpmamaktadır.

Oyuncak Almanyaya Fransadan geçmiştir. Almanlar kısa zamanda oyuncakçılıkta terakki etmişler, işe devlet parmağı karışmış ve nihayet bu sanat orada yüz binlerce insanı doyuran bugünkü mükâmil hali almıştır.

Almanya'da bir çok oyuncak fabrikası olduğu gibi, yalnız bebek patikleri yapan müesseseler de vardır. Bu müesseselerde kışın üç dört köyün ailesi çalışır.

Amerikada sırf çocuk oyuncaklarına mahsus üç tane mecmua çıkarılmaktadır. Bu mecmuaların her birinde yeni model çocuk oyuncakları teşhir edilmekte ve oyuncak propagandası yapılmaktadır. Almanya'da olduğu gibi Macaristan, Japonya ve daha bazı memleketlerde de oyuncak sanayii devlet mürakabesi altındadır. Çünkü bu memleketlerde oyuncakçılıktan on binlerce aile geçinmektedir.

Çinde ve Japonyada

Çinde de oyuncakçılığın tarihi pek eskidir. Orada oyuncakçılık Fransadan biraz daha fazla inkişaf etmişse de Almanya ve emsali memleketlerden çok geri kalmıştır. Japonyaya oyuncakçılık Çinden geçmiştir. Japonlar bu sanayii başıboş bırakmamış, Almanya'da olduğu gibi inkişafını temin etmişlerdir.

«Çocuk oyuncakı» deyip geçmemeli

oyuncakçılıktan, hattâ bir tek çeşit oyuncaktan milyon olanlar vardır. Hatırlarda olsa gerek; bundan bir kaç sene evvel «Yoyo» diye bir oyuncak modası çıkmıştı. Buna çocuk oyuncakı demek te caiz değildir ya... Canı sıkılan genç anneler bile çocuklarının ellerinden yoyolarını kapıp havaya fırlatarak oynuyorlardı. Tramvayda, vapurda, trende, Tünelde, kalabalık caddelerde genç kızların, mektepli çocukların ellerinde yoyolar görülürdü. Bu oyuncakı icat eden fakir bir Japon köylüsüdür. Zeki adam basit oyuncakını, çoluğunu, çocuğunu toplayarak soluğu Almanyada almış. Rasgele bir fabrikaya gitmiş, oyuncakını göstermiş, gülmüşler...

Köylü kızmamış. Berikinden daha küçük bir oyuncak fabrikasına gitmiş, bu basit oyuncaktan çok para kazanılacağına ısrar etmiş. Nihayet anlaşmışlar. Japon, fabrikanın bahçesinde bir düzine genç ve güzel Alman kızına yoyo talimi yaptırmış. Onları panayır zamanına kadar mükemmel surette yetiştirmiş. Nihayet panayırda bir yoyo pavyonu kuran Japon, kızları muntazam bir şekilde pavyona dizmiş, bir kaç yüz tane de yoyo asmış. Kızlara yoyo oynatmağa başlamış.

Küçük fabrika yoyo taleplerini karşılamaktan âciz kalmış ve daha bir çok fabrikalarla mukavele yapan Japon bütün dünyaya yoyo ihraç ederek milyon olmuş...

Hepsi iyi, güzel amma; acaba yoyo oynayan çocuğun neye istidadı vardır? Bunun cevabını, oyuncakın çocuğun istidadını keşfeden âlet olduğunu iddia edenlere bırakmakla beraber denebilir ki, yoyo çocuk oyuncakı değildir. Büyüklerin oyuncakıdır. Âdeta tespih gibi bir şey... Sıra gelmişken söyleyelim: Tespihe, ağızlığa, nargileye, zincire bir nevi oyuncak diyenler de vardır. Büyüklerin oyuncakı...

Çocuk oyuncakları İstanbulda çok pahalı satılıyor. Acaba yabancı memleketlerde olduğu gibi bizde de, bir çok vatandaşlara yeni bir iş sahası olarak, esaslı bir oyuncak sanayii kurulamaz mı?... Necmi Erkmen

İzmirde bir amele çöken toprak altında kalarak öldü

İzmir (Akşam) — İzmirin Azizliye mahallesinde Sinekli caddesinde derede toprak kazan işçisi Ahmet adında bir amele, üzerine çöken fazla sıklıkta toprağın altında kalarak ölmüştür.

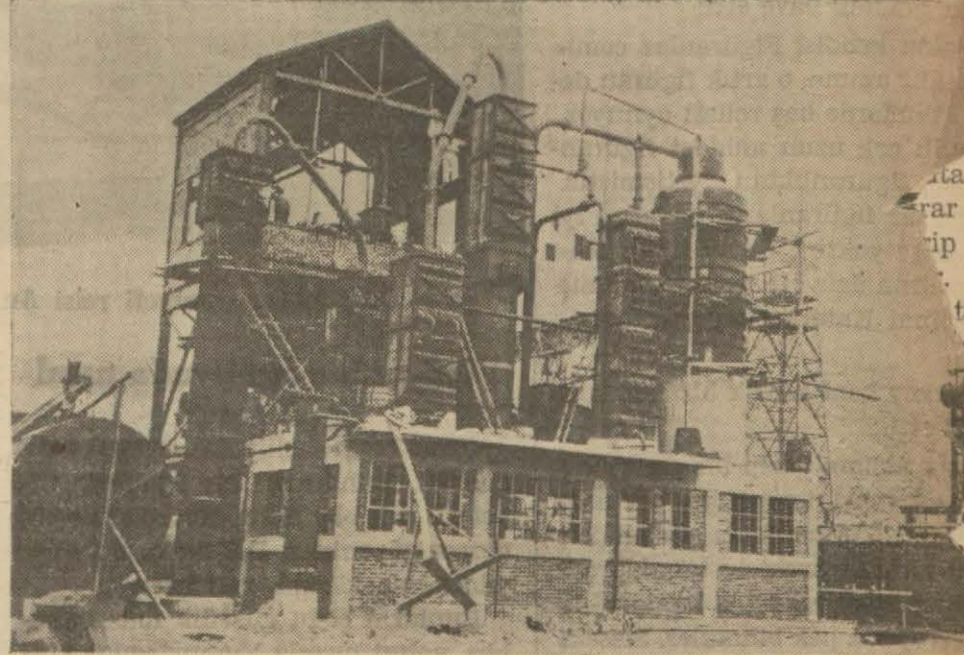
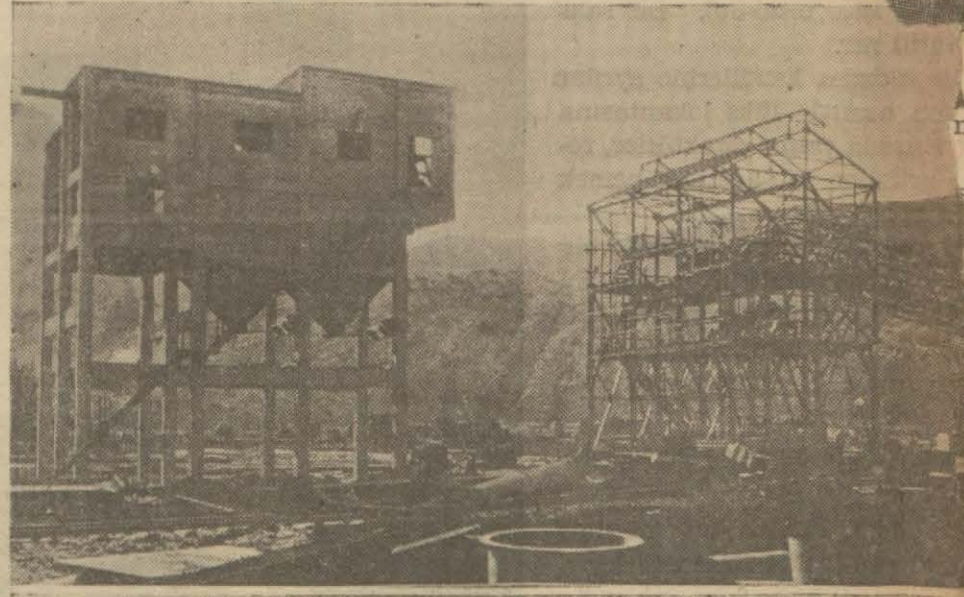
Ordu malûllerine aid hüviyet varakaları askerlik şubelerince verilecek

Ordu malûllerine aid malûliyet hüviyet varakalarının malûller birliğince verilmeyip askerlik şubelerince verilmesi Milli Müdafaa Vekâletinden bilcümle askerlik şubelerine ve malûller birliğine bildirilmiştir.

Karabük

Eski bir bataklıkta büyük bir mamure

Fabrikada 400 amele çalışıyor Bunlar için pavyonlar yapılıyor

Karabükte çelikhane ve benzin fabrikası

Karabük (Akşam) — Safranboluya on üç kilometre mesafede sekiz on kerpiç evden ibaret, önünde sivrisineklerin kaynaştığı bataklık bulunan bir köy: İşte eski Karabük. Cumhuriyet hükûmetinin sihirli eli buraya da uzandı. Sıtma mikroplarının milyonlarca sineğin içinde yuva kurduğu bataklık kurutuldu. Eski Karabükün karşısında apartmanlar ile, muazzam otelle, yüzme havuzu, tenis kortları, futbol sahası, çocuk bahçeleri ve her türlü konfor ile Karabük...

Otomobilimiz dik bir yokuşu tırmanırken yanındaki mühendis arkadaş anlattı:

— Size verdiğim malûmat göreceğiniz şeyler için ufak bir başlangıç mahiyetindedir. Şimdi yokuşu tırmandığımız zaman, Ankaranın Yenişehirine benzemese bile gene modern bir şehirle karşılaşacaksınız. Bu şehir fabrikada çalışanlar için kurulmuştur ve kurulmaktadır.

Arkadaşım bir dakika sustu. Sonra tekrar izahatına devam etti:

— Kurulmaktadır, diyorum. Çünkü daha şehrin temelleri atılalı ancak bir buçuk sene olmuştur. Bu bir buçuk senede dörder dairesi on beş kadar apartman ile halihazırda İngiliz mühendislerinin oturduğu otel, bekâr Türk mühendisleri ile İngiliz ustabaşlarının oturduğu on ikişer odalı on kadar pavyon yapılmıştır. Tabii diğer bahçeler, tenis kortları ve saire gibi tefferruat ta başka.. Aradan seneler geçtikçe bu ufak fakat modern şehrin bir Avrupa sanayi şehrinde farkı olmayacaktır.

Otomobilimiz tepenin üzerine varınca şehir gözükmeğe başladı. Arkadaşım izahata devam etti:

— Şu kösedeki bina hastane, onun biraz ilerisinde gözüken yer çocuk bahçesi, arkadaki büyük bina oteldir. Otelin ilerisinde tenis kortları, yüzme havuzları ve saire vardır.

Otelin kapısında otomobilden indik. Hakikaten mükemmel bir otel! Dışarıdan görünüşü bizim büyük şehirlerimizdeki en büyük otellerden daha göz alıcı. İçeri girince hayretim büsbütün arttı. Burada bir insanın otele arıyacağı her şey, ama her şey var.

Vakit akşam üstü olduğundan işlerinden dönen iki dost milletin çalışkan mühendisleri rahat koltuklara gömülmüşler büyük bir zevk ve mesele

inde biralarını içiyorlardı.

Arkadaşım la beraber bir kenar boş masaya ilerledik. Biraz ileride mavi gözlü sarışın bir İngiliz birasını içiyordu. Yol yorgunluğu çıkarmadan içimden gazetecilik leri beni dürtmeğe başladı. Genç memleketimiz hakkındaki intibahı sordum. Gülümsedi ve cevap verdi:

— Türkiye'ye geleli henüz iki ay oldu. Bu iki buçuk ayda İstanbul, Bursaya, Ankaraya, Zonguldak ve Safranboluyu gezdim. İstanbul, manzaralarını çok beğendim. Boğaziçi!.. Hâlâ gözümün önünde gitmiyor. İstanbulun hoşuma giden bir tarafı varsa o da yolları İstanbulda kaldığım bir hafta gibi sa bir zamanda kaldırımların arda sıkışarak kırılan iskarpinimi puklarını tam dört defa tamirdim. Yazık kimbilir Türk bayrağı ne kadar çok ayakkağı parası veriyor.

İçimden gayri ihtiyarı güldüm. Ya, nasıl ki bir cambaz inceleyip üzerinde rahat rahat yürürsün de en bozuk sokaklarımızda bota taştan taş sekerek, hiç bir şey düşünmeden yürüyoruz. Bu bir alışkanlıktır. Biz küçüklüğümüzde o kaldırımlar üzerinde büyüdüğümüz için çoktan alıştık bile... Tabii İngiliz misine söyleyemeyiz.

Genç kız devam etti:

— En çok beğendiğim yer birisi de su şehriniz Bursa oldu. İri kıymeti ne kadar yüksek bil suları ve manzarası itibarı o kadar güzel. Netice şu ki menziniz; İngilizcede İken tasavvur ettiğim Türkiye'den çok daha güzel bilhassa Türkler bir çok Avrupa letlerinden çok daha medenî!

Mise teşekkür ederek ayrıldım.

O gece rahat bir uykuyu uyudum. Tesi sabah erkenden kalkıp fabrikaya gezmeye çıktım. Takriben iki metre uzunluğundaki demir ve fabrikaları inşaat sahasına girdim. Büyük bir garda zannediyim. Arap sağı gibi bir sürü rayların rinde sayısız furgunlar işleyip duruyordu. Fabrikanın inşaatı da demir yollarının üzerinde işliyen lokomotifler gibi durmadan ilerliyor. Barınaklar, fabrikasının en mühim olan yüksek fırınların, kok depoları...

(Devamı 12 nci sahifede)

Bir çocuk oyuncakla oynuyor

Avrupada esnafın da biribirini mürakabe ettiği çok vakidir

Semih Mümtaz ?

AKŞAM GÖRÜM

Seferberlikten sonra Pragdan bir görünüş: Sokaklarda yığılan kum çuvaları

Fransız Başvekîl ve Hariciye Nazırına Londra sokaklarında yapılan parlak istikbal

Son müzakerelere sahne olan Münih şehrinde Nazi evi ve şeref mabedi

Son vakayî münasebetile Pragdan hareket edenler

Münih anlaşmasından evvel İngilterede Başvekâlet binası önünde toplanan ve nazırların çıkışını alâka ile temâşa eden halk

Londrada gaz maskesi almak için sıra bekleyen halk

Fransada silâh altına çağırılan bir papas elbise prova ediyor

Fransada seferber edilen efrad elbise giyiyor

Fransada silâh altına çağırılan bir küçük zabıt istasyona girerken

Prag sokaklarında Çek askerlerinin şarkı söyleyerek geçişi

Sakem meselesi

meselesi) mevzuunu bir-
inde üçüncü defa olarak ele
Futbol maçlarında meydana
adiselere'nin hemen hemen yüz-
nu ha kemlerin fena idaresin-
ar.
mukabil işini bihakkin bilen
eti itibarile otoriter olan bir
dairesi en müşkül bir maçı
ıya meydan vermeden bi-
de birçok defalar görülmüş-
kemini iki esaslı kalitesi ol-
umdur:

futbolün bütün inceliklerine
Şahsının her türlü şüpheden
ve oyuncular üzerinde su gö-
z bir şekilde otoriter olması.
nsanın futbolün bütün ince-
vakıf olabilmeye için, fevkal-
dereceye yükselmiş olmasa bi-
leğilse bir parça futbol oyna-
sı şarttır. Çünkü futbol oyu-
inde, oyuna yabancı olan bi-
taya düşürebilecek maddi ve
birçok sebepler meydana
gibi anlarda, bilfiil fut-
olan bir hakem, vaziyeti
diği için, derhal vaziyeti
Fenerbahçe doğru kararı verir.

ada adedi birkaçı geçmeyen
hakemin hiç futbol oynama-
malarını istisna olarak kabul
lazımdır.

emin şahsının her türlü şüp-
parek olması başlıca noktalar-
dır. Bir klübe taraftarlık ede-
recede hissine mağlup olacağını
eden bir kimse katıyen hakem
nahdır. Bu çeşid bir hakem,
zda mütalâa mevzuu dahi ola-

emin otoriter olabilmeye için
hakkin bildikten başka, bir de
daki sürat ve bilhassa kat-
mücerreb olması lazımdır.
Balk millî takıma antrenörlük
Booth, hakemlere vermiş ol-
onferanslarda bu otoriteyi tak-
n maçın ilk on beş dakikasını
nu sık sık durduracak dahi ol-
hatanın behemehal cezalandı-
lan tavsiye ederdi.

Booth'un zamanında, eski
Yeni oyuncuların hakemliğe
edilmiş olmaları da çok yerin-
karardı. Fakat maalesef bu ka-
sebat eden olmadı. Bunların
son fazla mukavemet eden Aslan
a klüpeçilik davasını istihdaf
u zı neşriyat yüzünden ortadan
kalkı mecburiyetinde kaldı.

hakemlik hakkında düşüncükleri-
asaca yazdıktan sonra belibaşlı
erdimize temas edeceğiz:

gümüzdeki lig maçlarında hakem
abı klüplere bırakılmıştır.
arardan, daha vakit varken
ilmesini tavsiye ederiz. Çünkü
ap olunan hakemlerin kendileri-
tihip eden klüpleri memnun et-
çalışacaklarına, gayet tabii ola-
hiç şüphe etmemelidir. Her iki

klübü memnun etmek için de bir ne-
vi takaslı hakemlik icad edilmiştir.
Takaslı hakemlikten maksad, ceza-
ları mütakabil olarak vermektir ki
bu usul bizde yavaş yavaş taammüm
etmeğe de başlamıştır. Tabii bu şekil-
de idare edilen maçlardan hayır bek-
lemek faydasızdır.

Düşüncemize göre, (hakem mesele-
si) şu şekilde halledilir:

Federasyona merbut bir hakem ko-
mitesi ve muntakalarda ayrı ayrı bi-
rer hakem komiteleri bulunur.

Hakem komiteleri, hakemlik hak-
kında eserler neşretmek, hakemleri
çalıştırmak, yetiştirmek ve mürakabe
etmek vazifesile mükellef olurlar. Maç-
ların listeleri, bizde de bir aralık mu-
vaffakiyetle tatbik edildiği gibi, ha-
kem komitesine verilir. Konmite ha-
kemleri tayin eder.

Hakemler de bugün mensup olduk-
ları klüpleri terkederek bir birlik ya-
parlar ve komitenin kurslarını ve
neşriyatını takip ederler ve hakem ko-
mitesi nezdinde iyi not alabilmek için
idare edecekleri maçlarda âzami dik-
kat ve gayretlerini sarfederler.

Bu işin en kestirme hal çaresi bu-
dur.

Hakemlik mevzuuna temas etmiş-
ken hakemlik işini halletmek için ara-
nan bazı çarelerden de bahsedelim:

Bir aralık, sahada bir hakemin kâ-
fi gelmediği, hakemleri ikileştirerek
maçları bu şekilde idare etmeği dü-
şündüler. Fakat bu tez muvaffak ola-
madı. Hakemler birbirlerinin karar-
larına müdahale ediyorlar. Birisinden
müsteki olan takım, diğerini ihtilâf
vukuunda hâkim olarak kullanmağa
kalkıyor.

Bir yerde iki baş olamayacağı gibi,
bir sahada da iki hakem iş göremedi.

Hakemin maçı bir kaleden idare et-
mesini de tecrübe ettiler. Hele bu hiç
bir netice vermedi. Birçok hatalar
kolaylıkla gözden kaçabiliyordu. Va-
kia ofsaydılar daha net bir şekilde gö-
rülebilirlerdi. kurnaz oyuncular
topu basketbol oynar gibi, elle kulla-
nabiliyorlardı.

Son günlerde Avrupada bir bayan
bir futbol maçını muvaffakiyetle idare
etmiş! Bu havadisi veren muharriir,
maçta hiçbir sıvıltı olmadığını, her
iki tarafın âzami derecede nazik ol-
duklarını anlatıyor!

Fakat sıkı bir maçı, meselâ bir Gü-
neş - Beşiktaş maçını bir bayan idare
edebilir mi?

Meşhur bir İngiliz hakeme, ideal
hakemin nasıl olacağını sormuşlar.
O da şu cevabı vermiş:

— İdeal hakemi ancak elli sene son-
ra görebileceksiniz. Hakemin kusur-
suz olabilmeye için halkın sporu ve
futbolu tam manasile anlamış olma-
sı ve bilhassa spor seviye ve kültürü-
nün daha çok yükselmesi lazımdır.
O da bu gidişle ancak elli sene sonra
elde edilebilecektir. Biraz daha sab-
redin!

Ulvi YENAL

Bugünkü maçlarda Akşamın favorileri

Bugün lig maçları başlıyor. Ka-
diköy sahasında Fenerbahçe ile
Beşiktaş, Taksim stadında Güneş
ile Beykoz ve Galatasarayla İstan-
bulspor, Şeref stadında da Süley-
maniye ile Topkapı ve Vefa ile Hilâl
karşılaşıyorlar.

Henüz mevsim başındayız. Ta-
kımların kadrolarını, hazırlıkları-
nın derecelerini, oyun kabiliyetle-
rini ancak bir haftadır yapılan
antrenman maçlarından öğren-
miş bulunuyoruz. Hiçbirisini sa-
hada ciddi bir maç esnasında gör-
medik. Vaziyet böyle olunca, fa-
vorileri söylemek ve neticeler hak-
kında tahminler yaparak, isabetli
kararlar vermek te çok güçtür.
Aşağıda sebeplerini sayarak yapa-
cağımız tahminler, henüz mevsim
başında olduğumuz için belki
yanlış çıkabilir.

Fenerbahçe - Beşiktaş maçında
şans daha ziyade Fenerlilerindir.
Saha avantajı, Fenerbahçenin bir
aydan fazla bir zamandanberi çalış-
makta olması, İstanbulspor kar-
sısında geçen hafta elde ettiği ga-
libiyet, buna mukabil Beşiktaşın
klüp içindeki anlaşamamazlık yü-
zünden tam manasile hazırlana-
mamış olması, Bu şekilde tahmin
yapmamıza âmil olan sebeplerin
başlıcalarıdır.

Güneş - Beykoz maçının favori-
si, Güneş takımıdır. Çünkü, millî
küme şampiyonu Güneş, en evvel
çalışmağa başlamış ve en fazla id-
man maçı yapmış bir takımımız-
dır.

Galatasaray - İstanbulspor kar-
şılaşmasına gelince, bu maçın ne-
ticesini sarı kırmızılılar lehine gö-
rüyöruz. Galatasarayın geçen haf-
ta rakip sahada Süleymaniye'yi
yenmiş olması, buna mukabil İstan-
bulsporun Fenerbahçe'ye bü-
yük farkla yenilmiş bulunması,
bu şekilde tahmin yapmamıza se-
bep olmaktadır.

Süleymaniye Topkapı maçı ile
Vefa - Hilâl maçı hakkında katî
bir şey söylemeğe imkân olma-
makla beraber, bu klüplerin umu-
mî vaziyetlerine bakarak Süley-
maniye ile Vefayı favori olarak
gösterebiliriz.

Bugünkü maçlar

Taksim stadı:

Galatasaray - İstanbulspor, sa-
at 12 de.

Beşiktaş stadı:

Vefa - Hilâl, saat 13 te,
Süleymaniye - Topkapı, saat
15 te.

Fenerbahçe stadı:

Fenerbahçe B. - Beşiktaş B. saat
13 te,Fenerbahçe A. - Beşiktaş A, sa-
at 15 te.Tenis maçları: Dağcılık klü-
bünde, saat 9,30 da.

FUTBOL MEVSİMİ BAŞLARKEN:

Her oyuncuyu kendi yerinde oynatmalı

Fenerbahçe birinci futbol takımı

Bizde klüb baş kaptanları, yahud ta-
kımları teşkile salâhiyettar olanların
ötedenberi düştükleri bir hata var-
dır.

Takım oyuncuları arasında değişik-
likler yaparlar. Uzun müddet bir me-
vhide oynayan bir oyuncuyu birdenbire
başka bir mevkide oynatmak ister-
ler ve oynatırlar. Belki bu değişik-
likleri yapan idarecilerin kendileri-
ne göre buldukları ve güvendikleri
bir tabiiye veya sistem vardır. Fakat
bu değişiklikleri yapmadan nazarı
itbare alınması zarurî olan mühim
bir nokta vardır.

Takım teşkilinde en büyük hüner
her oyuncuyu en fazla randıman
verdiği yerde oynatmak ve bunu bi-
lerek yapmaktır. Bu belki ufak bir
ihtisas ve bilgi meselesidir. Bir klüb
dahilinde bunu düşünmek antrenör
ve futbol (menecer) lerine yani baş
kaptanlara düşen vazifedir.

Takım teşkil ederken esaslı oyun-
culara hiç dokunmamak lazımdır.
Senelerce aynı mevkide oynuya, oy-
nıya o mevkîin bütün inceliklerini az
çok kavramış, mevkîinin ehli olarak
pişmiş bir oyuncu hiç bir oyunda
yer değişmemelidir. Mecburiyet kar-
sısında bile yapılan bu değişiklikler-
in takıma faydalı olmadığını birçok
misallerle isbat etmek kolaydır.

Değişik yerde oynayan bir oyuncu
belki yanında oynayan ve kendisinin
oyunculuk noktasından daha zayıf-
ların arasında muvaffak olmuş gibi
görünür. Fakat bizim hedefimiz bu
olmamalıdır. Düşündüklerimizi bazı
takımlarımıza teşmil ederek şöyle
bir hülasa yapabiliriz:

GÜNEŞ TAKIMI:

Geçen sene millî küme şampiyonu
olan Güneş takımı yaptığı maçların
büyük bir ekseriyeti şu muhacim
hattı ile oynamış ve kazanmıştır.

Salâhaddin, Rasih, Melih, Niyazi,
Rebiî. Bazı müsabakalarda belki bir
mecburiyet karşısında Salâhaddin
sağıçte, Rebiî solıçte, Niyazi sağıçte
oynamışlardır. Bu değişiklikler Gü-
neş muhacim hattını randıman nok-
tasından zayıflatmıştır. Çünkü Sa-
lâhaddin ve Rebiî hiç şüphesiz birer
açık oyuncusudur. Ve en fazla mu-
vaffak oldukları zamanlar açık oy-
namışlardır.

FENERBAHÇE:

Bugün Fener takımının muhacim
hattı şu tarzda teşkil edilmektedir:

Naci, Ali Rıza, Yaşar, Şaban, Fik-
ret.

Fenerli idareciler bazan Fikreti
solıç, solhaf, santrhaf oynattıkları
görülmüştür. Tecrübelerle sabit ol-
muştur ki Fikret solacıktaki parlak
oyununu başka mevkide oynuyarak
tekrarlamamıştır. Veleki bir maç
için mecburiyet hasıl olsa bile Fikre-
tin solacıktan başka yerde oynatıl-
ması hatadır. Ali Rıza Fener takımı-
nın bugün en çalışkan ve faydalı bir
iç oyuncusu olabilir. Ali Rızanın or-
tada muvaffak olması ihtimali pek
azdır.

GALATASARAY:

Bugünkü Galatasaray muhacim
hattını yürüten ve işleten iki açıklar
Necdet ve Büleddir. Büleddin sık
sık solıçte ve ortada oynadığını gö-
rüyöruz. Büleddin solacıktaki zaman-
lar takımının en çalışkan ve
faydalı oyuncusudur. Sağaçık Nec-
detin içte oynaması hiç bir zaman
açıkta verdiği randımanı vermez.

Eşfak Galatasaray takımında sağ
ve solıç oynamalıdır. Eğer o mevkî-
lerde oynarsa Eşfak Galatasaray ta-
kımına daima faydalı olur.

BEŞİKTAŞ:

Beşiktaş takımının ileri hattında
en fazla göze çarpan oyuncular iki
içler Hakkı ve Şerefdir. İki açık oyun-
cular Hayati ve Eşref Beşiktaşın ka-
zanmasında âmil iki usta ve enerjik
oyuncusudur. Bazan (Hüsnü) nün
muhacim hattına alınması muvaf-
kat ve geçici bir tedbirdir. Şurası
muhakkak ki (Hüsnü) hiç bir zaman
geride olduğu kadar ileride takımına
faydalı olmuş değildir.

İdarecilerimiz takımlarını teşkil
ederlerken yukarıda izah ettiğimiz
gibi gelişmiş usullere baş vurmak-
tan vazgeçmemelidir. Takımın esas kad-
rosundaki oyunculara yer değiştir-
meği değil, her oyuncuya kendi ye-
rinde oynamasını öğretmelidir.

Tenkid ve mütalâalarımızın isabetli
olup olmadığını önümüzdeki
maçlar bize isbat edecektir.

Adil Giray

LEOKALMİN

Bütün
ağrıları
geçirir

GRİPİN

kaş, Diş, Nezle, Grip Romatizma

ji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Fransa ve İngilterede millî küme maçları

Fransada:

Fransada millî küme maçları beş
haftadır devam ediyor. Fransada millî
küme maçlarına 39 profesyonel ta-
kım iştirak etmektedir.

Bu takımlardan 16 sı birinci ligde
ve 23 ü ikinci ligde oynar.

Birinci lig takımları bugüne kadar
3 ve ikinci lig takımları 5 maç yap-
mışlardır.

Birinci ligin puan vaziyeti şudur:

	Sayı
1 — Lille	6
2 — Fives	5
3 — Le Havre	5
4 — Sète	4
5 — Marseille	4
6 — St. Etienne	4
7 — Sochaux	3
8 — Rouen	3
9 — Excelsior	2
10 — Strasbourg	2
11 — Lens	2

12 — Roubaix	2
13 — Metz	2
14 — Cannes	1
15 — Racing	1
16 — Antibes	0

Birinci lig takımları sene sonuna ka-
dar 30 ar maç yapacaklardır.

Bu ligdeki (Le Havre) ve (St.
Etienne) takımları geçen sene ikinci
ligden terfi eden takımlardır.

İkinci lige gelince:

Bu ligde 23 takım vardır. Her ta-
kım sene sonuna kadar 44 maç yapa-
caktır. Bugüne kadar takımlar beş
maç yapmışlardır. Bu ligde (Reims)
takımı puan ile başta gitmektedir.

İngilterede:

İngilterede millî küme maçları üç
lige ayrılmıştır. Her ligde 22 takım
vardır.

Bu sene birinci lig takımları şimdi-
ye kadar altışar maç yapmışlardır.

Bu altı maçtan sonra umumi tas-
nif şu şekli almıştır:

	Sayı
1 — Everton	12

2 — Derby	10
3 — Chelsea	8
4 — Liverpool	8
5 — Aston Villa	7
6 — Bolton	7
7 — Leeds	7
8 — Preston	6
9 — Charlton	6
10 — Middlesbrough	6
11 — Sunderland	6
12 — Wolverhampton	6
13 — Portsmouth	6
14 — Grimsby	6
15 — Leicester	6
16 — Arsenal	5
17 — Stoke	5
18 — Manchester U.	4
19 — Brentford	4
20 — Blackpool	3
21 — Birmingham	3
22 — Huddersfield	3

Geçen senenin İngiltere millî kü-
me şampiyonu bugün 16 ncı vaziyet-
tedir. Takımların daha oynayacakları
38 müsabaka olduğuna nazaran şimdi-
den katî bir hüküm vermek güçtür.

Annemi sana emanet ediyorum!

NAKLEDEN. (Vâ - Nû)

Çünkü anneciğin daha küçüktür, gençtir. Onu sen muhafaza deedeceksin!

Salonun bir köşesinde, annesile bay Faik, yavaş yavaş konuşuyor.

O kadar yavaş konuşuyorlar ki, Sevim, bütün dikkatine rağmen muhavereyi takip edemiyor.

Yalnız, arasıra, cümle parçaları kulağına çarpıyor:

— Deli misiniz?... Doğru değil...

niz, beyefendi! - dedi. - Bir müddet te galiba birbirimizi göremeyeceğiz... Zira biz ağabeyime misafir gidiyoruz... Kocam avdet ettikten sonra görüşürüz.

Erkek, dudaklarını ısırarak, öfkeyle çıktı. Yaz aşkının sakın güzelliği, anneye kızı şardı.

— Yarın, yavrucuğum, dayına gideriz... Orada kalırsın... İki ay sonra baban gelir... Onu karşılar, hep birden eve döneriz... Haydi gel, şimdi babana mektup yazalım.

Beyaz kâğıdın üstünde annenin eli, hafifçe titriyerek kurtulmuş safiyetinin bahtiyarlığıyla şu satırları karaladı:

«Kocacığım,

Günleri sayarak seni bekliyoruz. Sevimle ben hep senden bahsediyoruz. Güleceksin amma, bu küçük yavru, âdeta beni muhafaza eden bir melek... Sanki senin yerini tutmuş gibi... İnşallah yakında yanıma geldiğin zaman... İlh...»

Nakleden: (Vâ - Nû)

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	— »

Posta ittihadına dahil olmıyan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lazımdır.

Şaban 7 — Ruzuhızır 150
S. İmsak Güneş Öğle İkinci Akşam Yatsı
E. 10,26 12,02 6,10 9,28 12,00 1,30
Va. 4,19 5,55 12,04 15,21 17,51 19,21

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk sokak No. 13

— Beyhude yere beni bedbaht etmeyin... Nereden duyacak?

Sevimin kalbi, hızla çarpıyor. Muhabbetli ruhu, fena bir şeyler cereyan ettiğini hissediyor...

Korkuyor...

Bir kere: Bu bay Faik neden burada?... Ne arıyor? Hem bu koltuk babasının... Oraya oturmağa ne hakkı var?... Üstelik, annesi ona güler bakıyor... Neden onu kovmuyor?...
— Sevim!...
— Efendim?
— Sana söyledim: Çık bahçeye...

Niçin söz dinlemiyorsun?

Aman yarabbi... Ne sert ses... Annesi hiç bir zaman ona böyle hitap etmemişti!

Yavrucuğun kalbi, öfke ve isyanla dolu...

Kapıya doğru yürüdü. Gururu kan ağlıyor!

Vay, demek annesi onu kovuyor!... Pekâlâ... Öyleyse gidecek...

Ağaclar altında, kolları sallanarak yürüyor. İçinden kinler coşuyor.

Salonun açık penceresinden Faik beyin kalktığını ve annesine yaklaştığını görüyor... İşte tıpkı babasının annesini öpmek istediği gibi...

Sevim, kırılan izzeti nefsinin unuttuğu, fırtına gibi, salondan içeri girdi; ve annesine:

— Ruhum!... - diye bağırdı. Kadın, sapsarı kesildi.

İrkildi.

Çocuk: «Ruhum!» demişti... «Ruhum!...»

Kocasının daima kendisine söylediği söz!...

Minimini hançereden çıkan bu feryat, annenin gözleri önünde bir erkek hayalini tecessüm ettirdi. Şimdilik uzaklarda olan hayat arkadaşası...

Sevim, kalbinden gelen bu feryatla, annesini kurtarabilecek çarelerin en müessirini bulmuştu.

Babasının soba başında muhabbetle söylediği ve tesadüfen kendi kulağına da ilişen bu cümleyi, o, hiç unutmamıştı!

Kadın, kollarını yavrusuna açtı. Bay Faik, fena halde bozularak, bu anne - kız muhabbeti manzarasını seyrediyordu.

Doğrusu bugünkü ziyaretinden hiç te böyle bir netice beklememişti!

Genç kadın, biraz rengi uçuk, fakat memnun bir eda ile:

— Zannedersen artık gidebilirsin!

Son günlerin vekayîne aid bir resim: İngiliz Başvekili B. Çambörleyn Almanyaya son seyahatinde tayyareden inerken ve selâm resmini yapan askerin önünden geçerken

rol, bir küçük yet-hizmetçi rolüne adam-kkat EksiltHalbuki on er ile at şekli. dızların hayatı. inden meket pebet. A. EksitlmPazarlıkPazarlıkSinemada meselâ bir iki kısa saeleri nede görünen kontes, zengin kadırlık rolleri filân vardır. Figüranlar hiçü değilse, bir an olsun, kendilerini o dekor içinde görmek için bu rolleri son derece severler.

Fakat asıl büyük hayal sukutu, insanı iğrendiren şey nedir bilir misiniz?

Aylarca koşar, böyle bir rol alırsın. Zahmet çeker, oynarsınız. Filim biter. Büyük bir hevesle sinemaya karşarsınız. Artık sizin, içinde bulunduğunuz sahne gelecek diye yürek çarpıntıları... Bir de bakarsınız ki filmde böyle bir sahne yok. Siz hiç görünmüyorsunuz. Rejisör, ya o sahneyi beğenmeyip çıkarmış, yahut o kısma lüzum görülmemiş, filimin o parçası çıkarılmış!... Bunun ne büyük hayal sukutu olduğunu tasavvur edemezsiniz...

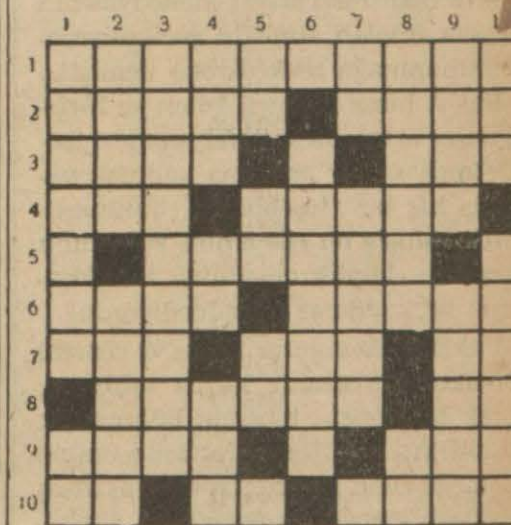
Figüranların ne kadar yorgun ve bitkin, pansiyonlarına döndüklerini tasavvur edemezsiniz. Böyle olduğu halde, hayatlarından şikâyet etmezler, hattâ beş altı kere Hollivuta gelen, muvaffak olamayınca tekrar kend şehrine dönen, para biriktirip tekrar buraya koşanlar bile vardır.

Sonra birçok figüranların da talihleri pek gariptir. Meselâ senelerden beri figüranlık etmiştir de bir kere bile filmde yüzü görülmemiştir. Ekseriya bu figüranlar büyük artistlerin eşidir. Bunlardan biçoğu arkadan artiste çok benzer. Arkadan çekilecek sahnelerde, asıl büyük artistlerin yorulmaması için, bunlar oynarlar. Bir filmde 40-50 sahne çevirirler. Fakat bir kere bile yüzleri görülmez.

Sonra büyük emeklerle Hollivuta gelmiş, burada figüranlık ederek ve meşhur olmadan ihtiyarlamış kadınlar bile vardır. Bunlardan bazılarının emeklerine mükâfat olarak, stüdyolarda terzilik, artist giydirmek gibi işler verilmiştir. Bunları başaramıyanlar hâlâ ihtiyar figüran rollerine çıkarlar... Ve belki de hâlâ gönüllerinde bir gün meşhur olmak hülyası vardır.

Hikmet Feridun E

BULMACAMIZ

Soldan sağa:

- 1 — Meclisi idare âzalarının aldığı para.
- 2 — Nisaner - Kapı sürgüsü.
- 3 — Kokmuş yumurta - Banmaktan emir.
- 4 — Yapma - Şerik.
- 5 — Reis.
- 6 — Aşıkâr - Anıt.
- 7 — Demir ip - Mükemmel - Güzel sanat.
- 8 — Zarafet - Emare.
- 9 — Eski Osmanlı yazıların bir cinsi - İşaretle anlatma.
- 10 — Azamızdan - Tersî yemek olur - Mabut.

Yukarıdan aşağı:

- 1 — Karagözün arkadaşı - Nota.
- 2 — Budala - Bir renk.
- 3 — Halk topluluğu.
- 4 — İnse sandal - Lâhza - Gözün üstü.
- 5 — Tersî sorgu lâhikasıdır. Başına H gelirse lâtif olur - Kırmızı.
- 6 — Hamalın sırtına aldığı.
- 8 — Şişkinlik - Yemek kabı.
- 8 — Cehennem meleği - Vilâyet.
- 9 — Yakın değil - He rvakit.
- 10 — Almanyada bir nehir - Yarımada-yı kıtaya bağlayan geçit.

Geçen bulmacamızın halli:

Soldan sağa:

- 1 — Lâfîgüzaf, 2 — Anı, Nasır, 3 — Bulut, İyri, 4 — Adofussaks, 5 — Taze, Ak, 6 — Amik, Rag, 7 — Tel, A, Kaza, 8 — La, Tamlr, 9 — Avanta, Ari, 10 — Re, A. A., Uzak.

Yukarıdan aşağı:

- 1 — Labaratuar, 2 — Anud, Me, Ve, 6 — Pilotillâ, 4 — Ufak, Ana, 5 — Tuz, Ta, Asya, Ser, Ta, 7 — Zays, Aka, 8 — Arı, 9 — Fırka, Zira, 10 — İstan

BABIÂLINİN İÇ YÜZÜ

KANI İRTEM — Tercüme, ıktıbas hakkı mahfuzdur
Tefrika No. 214

abıta vakasına siyasî renk
anlar - Çıkarılan şayialar

Bayramda müslümanların Ermeni-
ri katledeceklerine dair çıkan diğer
bir şayia üzerine müslüman ve hris-
tiyanlardan mürekkep kollar tertip
olunarak mahalleler arasında dolaştır-
ılmış, en âdi vakaların bile zuhuruna
seydan verilmemişti. Halbuki o sıra-
Adanada asker kuvveti pek azdı.
hal hükümetçe biraz tedbir ile
az da gayret ve faaliyet sarfedilin-
inzibat ve asayişin muhafaza edi-
leceğini göstermek itibarile dikka-
te şayandı. Gün geçtikçe islamlarda
Ermenilere karşı şüphe, hiddet, infial
kuvvetleniyordu. Ermeniler buna
 ehemmiyet vermiyor, bilâkis onlar da
 taşkınlıklarını arttırıyorlardı.
Ermeniler tarafından sokaklara
 tehdit yaftaları yapıştırılıyordu. İslâm
 ahalinin taassubuna, dinî ve mil-
 lî hislerine tecavüzler görülüyordu.
 Sabahleyin bazı islâm evlerinin kapı-
 larında haç işaretleri çizilmiş bulun-
 vordu. Ermeni köylerinde, yollarda,
 tta kasabalarda müslüman erkek
 kadınlara taarruzlar vaki oluyordu.
 Piskopos Muşig artık kilisede vaiz-
 lerinde Ermenileri her ihtimale karşı
 hazır bulunmağa davet ediyordu. Bir
 gün papas Taniyelyan kilisede günlük
 yerine barut tütsüsü yapıyordu.
 Aşağı takımdan bazı Ermeniler
 orada, burada islamların dinlerine
 imanlarına söğüyorlardı.
 — Meşrutiyetten sonra müslüman-
 ların ehemmiyeti kalmadı. Sarıkları-
 nızı boynunuza takıp sürüyeceğiz!
 Yahud:
 — Şimdi hürriyettir, İslamlar hı-
 ristiyanlardan kız aldıkları gibi hris-
 tiyanlar da müslüman kızı alacaklar-
 dır.
 Gibi sözler sarfederek müslümanla-
 rın kin ve gayzlarını şiddetlendiriyor-
 lardı.
 İki tarafta da efkâr ve hissiyat her
 gün biraz daha ziyade kabarıyordu.
 Pisepos Muşig bunun fena neticeler
 vereceğini evelden anlamıştı. İstan-
 bulda (Pozantyon) gazetesine gön-
 derdiği bir mektupta:
 (Vilâyetimizin hali eski rejimde
 şimdikinden daha iyi idi. Bazı âlâmet-
 ler ve hâdiseler insanı bugün oynan-
 makta olan meşrutiyet komedyasının
 faciaya inkılâb etmekte gecikmeyece-
 gine inanmağa sevk ediyor.) demişti.
 Fakat buna rağmen islâm ve hris-
 tiyanlar arasında sütefehhümleri iza-
 le etmek ve bir anlaşma yapmak yo-
 lunda hiç bir teşebbüste bulunmu-
 yordu. Muşig bu «facianın» zuhurunu
 Ermeni «büyük emelinin» tahakku-
 kuna mukaddeme mi addediyordu?
 Vakıt varken gerek islâm ve ermeni
 cemaatleri arasında nüfuz sahipleri,
 gerek hükümet başında bulunanlar
 bu zuhuru muhtemel facianın önüne
 geçmeğe ciddi surette tevessül eylemiş
 olsalardı muvaffak olacakları şüphe-
 sizdi. Ufak bir, iki tecrübe bunu gös-
 termiş değil miydi?
 Fakat Adanada o günlerde hâkim
 olan hal hüsnüniyet vaziyeti ve neti-
 ceyi lâıykile kavrayış, gayret ve teşeb-
 büs değildi! Birbirine zıd cereyanla-
 ra gittikçe şiddet vermek bir marifet
 imiş gibi davranılıyordu. Vali Cevad
 beyin Ermeni piskoposu Muşig aley-
 hindeki işarıları bir derece tesir hasıl
 etmişti. Muşig efendi «vazifesi hari-
 cinde takrirler vermekte olduğundan
 bahsile hakkında vâkı olan şikâyet-
 lerden dolayı Adanadan tebaüd etme-
 için Kilikya katolikösünden emir-
 ler aldı. Merhasalık cismanî meclisi-
 nin Adanada Ermeniler için bir ziraat
 mektebi tesis edilmek üzere lâzım ge-
 len paranın toplanmasına dair evvel-
 ce ittihaz etmiş olduğu bir karar bu
 tebaide bahane tutuldu. Muşig efendi
 Adana vakasından yirmi beş gün evvel
 19 mart 1909 tarihinde Adanadan
 çıktı, Mısra gitti. Ancak bu infikâkin
 halin iyileşmesine hiç bir surette me-
 nari ve tesiri olmadı.
 Çünkü iki unsur arasına ekilen ni-
 ket ve husumet tohumları artık fecâ-
 di semerelerini vermeğe başlayacak
 derecede kuvvet kazanmıştı!

Şaka zamanlarda bir Ermeni
 müslümana, bir müslümanın bir
 Ermeniye taarruzu, onu yaralaması,
 hattâ öldürmesi âdi zabıta vukuatın-
 dan sayıldığı halde şimdi bu yolda ha-
 reketler sırf iki unsur arasında yerle-
 şen husumetten mütevellid diye tas-
 vir ediliyordu; bu gibi vakaların ço-
 ğunda hükümetin mütecasirleri yaka-
 layıp adaletin pençesine teslimde gös-
 terdiği muvaffakiyetsizlik husumet
 hislerini teşdid ve hükümsizlik ka-
 naatini teyid ediyordu.
 Bunlar arasında bir vaka islamlar-
 da hiddet ve fevranı son dereceye çı-
 kardı: Adana vakasından on beş gün
 evvel Adananın Tosbağı mahallesi
 ahalisinden Karabet Yapucıyanın oğ-
 lu on sekiz yaşlarında Ohannes elinde
 bir arzuhal ile vali Cevad beye mür-
 caat eder; arzuhalini takdimden son-
 ra şifahen de:
 — İsfendiyar isminde bir delikanlı
 ile arkadaşları daima beni takip ile
 evimizin etrafında dolaşıyorlar. Mak-
 sad bana ve karıma tasalluttur. Bu-
 nun önü alınmazsa günün birinde ya
 onlar beni, ya ben onlardan birini öl-
 dürmek ihtimali vardır. Bunların ta-
 arruzlarını men'e bir çare bulunuz!
 der.
 İsfendiyar ile arkadaşları bu Oha-
 nes Yapucıyanı arzuhalin takdimin-
 den bir gün evvel sokakta yakalıyarak
 dövmüş ve ölümlle de tehdit etmişler-
 di.
 Vali mütecasirler hakkında bir şey
 yapamaz. Ohannesin şikâyetinden ha-
 ber alan İsfendiyar ile arkadaşları
 1909 nisanının dokuzuncu günü ak-
 şam ezanı vaktinde Ohannes evinin
 yakınında bulunan bir hendekte bek-
 ler. Ohannes evine giderken üstüne atı-
 lırlar. Söğüp sayarak kama ile başın-
 dan yaralarlar. Ohannes te belindeki
 tabancayı çekerek İsfendiyarı ağır
 arkadaşı Cemi hafif surette yaraladı-
ktan sonra kaçır, saklanır. İsfendiyar
 iki gün sonra aldığı yaradan müteas-
 siren vefat eder. Bu vakada hakikatte
 iki unsur arasındaki hoşnutsuzluğun,
 husumetin zerre kadar tesiri yoktu.
 Sırf şahsî bir husumet ve bir münâ-
 zaa idi bu.
 Fakat fırsat arıyan muharrikler bu-
 na hemen bir «islâm - hristiyan dava-
 sı» rengini verdiler. Cahillerin zaten
 zehirlenmiş zihinleri bu hâdiseden
 büyük bir elem duydu; hissiyatı alev-
 lendi. İsfendiyarın cenaze alayında
 binlerce kişi hazır bulundu. Defni es-
 nasında irad edilen müheyyic nutuk-
 larla katilden bütün Adana Ermeni-
 leri mesul tutuldu! Tehdidler savrul-
 du. Alayda bulunup bu asabiyeti tah-
 rik edici sözleri söyleyenlerin maksad-
 larını kavrayamıyan islâm ahalide hid-
 det ve galeyân son haddine vardı. Bu
 tezahürat karşısında Ermenilerde de
 heyecan ve korku göründü. Hükümet
 katili tutamamıştı. Maktulün akrabası
 cemiyetle vali Cevad beye müracaat
 ederek:
 — Katili siz bulamıyacasanız, bi-
 ze bırakınız. Bulalım; icabına baka-
 lım!
 Gibi tehdidlere başladılar. Bu taz-
 yik üzerine Cevad bey katilin bulu-
 nup hükümete teslimini merhasa ve-
 klinden istedi. Merhasa vekili de
 hakkile:
 — Merhasahane ne canilere mel-
 cedir; ne de polis komiserliğidir. Fı-
 rına meydan verilen katilin aranıp
 elde edilmesi hükümete terettüb eden
 bir vazifedir. Cevabını verdi.
 Fakat gerek vali, gerek islâm ahali
 nazarında Ermeniler katili saklayıp
 hükümete teslim etmemekle mütte-
 hem kaldılar (1) Katilin teslimi için
 tazyik edilen bazı Ermenilerin:
 — Bütün kaçan katiller tutulmuş
 mu ki biz bu Ermeni katili teslimle
 mecbur olalım!
 Yolunda mantıksız cevaplar verme-
 leri ve bu cevapların şüyu da islâm-
 ların infialini ve hiddetini arttıracak
 yeni bir sebep oldu.

(Arkası var)

(1) Vali Cevad bey vakadan sonra Da-
 nişliye Nezaretine verdiği raporda katili
 «Ermenilerin kaçırdığını» yazarak kaba-
 ni Ermeni cemaatine affetmektedir.

AKS
 (sahifede)
 kadar bitece-
 ğini söyleyen kok mühendisi B. Kâ-
 zımdan izahat istedim. Genç mühen-
 dis dedi ki:
 — Sümer Bankın İngiliz Brassert
 firmasına yaptırdığı ilk demir ve çe-
 lik fabrikamız Türkiyenin ve Balkan-
 ların en büyük fabrikası olacaktır.
 İki yüksek fırını ile kok depoları ve
 kok fırınları üç aya kadar tamamlan-
acaktır. O zaman istihşalâta başlı-
yacaktır. Çelik fabrikası ile Haddane
de önümüzdeki temmuzda nihayete
 erecektir.
 Çinko kaplı büyük bir binanın
 önünden geçerken B. Kâzım:
 — Elektrik santralı... Dedi.
 Santral hakkında elektrik mühen-
 disi B. Bekirden izahat aldık:
 — İstanbul elektrik santralından
 sonra Türkiyenin en büyük elektrik
 santralı olacaktır. İnşaatı bitmek üze-
 redir. Bütün civar köylere ve Safran-
boluya buradan elektrik verilecektir.
 Elektrik santralının tam karşısın-
 da başka büyük bir bina var. Demir
 istihşal ederken ham maddeden ve
 kok kömürünün tasfiyesinden çık-
acak mayı ve gazlerden benzın çıkar-
mak işi de bu binada yapılacaktır.
 B. Kâzıma fabrikada kaç kişi çalış-
tığını sordum:
 — 4000 amelemiz var, dedi. Bu
 amelelerin 2000 i gündüz, diğer 2000 i
 de münavebe ile gece yarısına kadar
 ve gece yarısından sonra çalışıyorlar.
 Bu 4000 amele bankanın hususî ola-
rak yaptırdığı amele paviyonlarında
 yatarlar ve pek az bir para ile de yi-
yeceklerini Kantinlerden temin eder-
ler.
 4000 Türk amelesi... Şaka değil bu.
 4000 Türk genci bu muazzam fabrika
 sayesinde iş bulup geçiniyor. Ne ka-
dar sevinsek yeridir. Fabrika âdeta
civar köyler için bir saadet membaı
 haline gelmiş. Parasız ve işsiz kalan
köylü dağarcığını omuzlayıp Kara-
bük yolunu tutuyor. İhtiyacına göre
iki ay, üç ay kadar çalıştıktan sonra
arttırdığı para ile mesud ve memnun
köyüne dönüyor. Gelen köylülerin
hemen hepsine iş veriliyor. Fabrika-
nın işçi kadrosu geniş olduğundan
hiç bir müracaat geri çevrilmiyor.
Mühendis B. Kâzımdan ayrılıp ote-
le dönerken kendi kendime bir hesap
yaptım:
Burada çalışan amelelerin yevmi-
yeleri 60 - 150 gurusu arasında de-
ğiştiğine göre 4000 amelenin günde al-
dıkları para en aşağı 3000 lira tutu-
yor. Bu, ayda 90,000 lira eder. Demek
ki Sümer Bank her ay bir servet tutan
bu yekûnlâ Türk köylüsüne, Türk iş-
çisine büyük bir yardım ediyor.

Nuri Akyel

Kandıra ketenleri satışa çıkarılıyor

Kandıra (Akşam) — Kandıra ke-
tenleri yavaş yavaş satışa çıkarılma-
ğa başlanmakta ve geçen yıla nis-
betle keten fiyatlarında mühim bir
tereffü göze çarpmaktadır.

Çünkü ham madde olarak elde edi-
len (keten liflerinin) ahıcları sene-
den seneye artıyor. Bu durum mem-
leket köylüsünü çok memnun bırak-
maktadır. Evvelce tamamen (odun-
culukla) geçinen ve ona önem veren
kaza halkı şimdi istisnasız olarak
(ketene) sarılmıştır.

Ketenlilikle en ziyade köylü ka-
dınların rolü görülür. Keteni işliyen
ve keteni yarı mamul ve satışa elve-
rişli bir hale getiren kadınlardır.

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Halâskârgazi caddesinde Halk.
Taksim: Nizameddin, Tarlabasında
Nihat Abdullah, Beyoğlu: Kanakuz,
Dairede Güneş, Galata: Topçular cad-
desinde Sporidis, Kasımpaşa: Vasif,
Hasköy: Halicioğluunda Barbut, Emin-
önü: Hüsnü Onar, Fatih: Saraçhane-
de İbrahim Halil, Karagümrük: Ali
Kemal, Bakırköy: Merkez, Sarıyer:
Osman, Aksaray: Cerrahpaşada Şe-
ref, Beşiktaş: Vidin, Fener: Vitallı,
Kumkapı: Asadoryan, Küçükpazar:
Bensason, Samatya: Kocamustafa-
paşada Rıdvan, Alevdar: Çağaloğ-
lunda Abdülkadir, Şehremini: Topka-
pıda Nâzım, Kadıköy: Söğütöğüşme-
de Hulûsi Osman, Üsküdar: Çarşıbo-
yunda Ömer Kenan, Heybeliada: To-
mas, Büyükdada: Halk.
Her gece açık eczaneler:
Yeniköy, Emirân, Rumelhisarı, Or-
taköy, Arnavutköy, Bebek, Beykoz,
Paşabahçe ve Anadoluhisarındaki ec-
zaneler her gece açıktır.

DIŞI KORSAN

Tarihî Deniz Romanı

Yazan: İskender F. Sertelli Tefrika No. 132

Korsanlar O gün Kızkulesi önlerinde toplandılar v
yeniden and içtiler: Bizansı zabtetmeden dönmiyeceği!

Hacer, Kızkulesi arkasında demir-
lemişti.

Necip Hayyat derhal bir kayığa bin-
di.. yanına reislerden bir kaçını ala-
rak Hacerin gemisine gitti.

Hacer, uzaktan kayığın geldiğini
görünce, Sait geliyormuş sanmıştı. Necip
Hayyat, Dışı korsanın gemisine çıktı:

— Tam vaktinde yetiştin, Hacer!
dedi. Biz de döntüyorduk. Zaten bi-
rinci defasında Bizanstan ayrılmış-
tık. Fakat, yolda reisler birdenbire
kararlarını değiştirdiler. «Bizanslı-
lar arkamızdan gülecek!» dediler...
(Ölüm Boğazı) yolunu yarılamışken,
tekrar Bizans önlerine döndük. Ya-
nımda otuz beş gemiden başka kuv-
vet kalmadı. Ötekiler korktular... Be-
nim emrime girmek istemediler.. ve
beni yalnız bırakmak için çıkıp gitti-
ler. dedi.

Hacer, Necibe sordu:
— Sait nerede? O arkadaşlarının
dağılmasına neden meydan verdi?
Reisler başlarını önlerine eğdiler.
Necip Hayyat hakikati söylemeğe
mecbur oldu:

— Halice yaptığımız bir hücum-
da Sait yaralanmıştı. Yarası iyi ol-
madı, öldü.

Hacer birdenbire - beynine bir yıl-
dırım çarpmış gibi - titredii.

— Sait öldü mü dedin?!

— Evet, Sitti! Onu Bizans önünde
kaybettik.

Hacer, sevgisini belli etmemek için
kendini çabuk topladı.

— Nereye gömdünüz onun?
— Şu karşıkı sahil..

Hacer, Saidin öldüğünü anlayınca:
— Donanmaya kim baş oldu?

Diye sordu.
Necip Hayyat:

— Arkadaşlarım beni seçtiler, de-
di, fakat ben bu işi yapamıyacağım.
Elimde bir kuvvet kalmadı. Reisler
bana isyan ettiler. Bir kısmı başını
alıp gitti. Bir kısmı da - şehri yağ-
ma etmek ve zengin olmak hulyasi-
le - yanımda kaldı. Bir kaç gün ö-
nce muhasaradan vazgeçerek yola
çıkıştık. Fakat, yolda tekrar bir
toplantı yaparak, yanımda Rum
esirlerini dinledik.. onlar bize cesa-
ret verdiler. Karşı yakedeki gizli er-
zak ambarlarını göstereceklerini söy-
lediler. Tekrar döndük.

— Erzağınız var mı?

— Var. Hem de fazlasile...

— Esirler size yardım ettiler de-
mek?

— Evet. Anadolu kıyısındaki bü-
tün gizli erzak ambarlarını göster-
diler. Bir kısmını sahiplerine bırak-
tık. Bir kısmını biz aldık, gemilere
dağıttık. Mücahitlerimizin mideleri
toktur.

— Ya cepleri..?

— İşte şimdi ceplerini doldurmak
için muhasaranın devamına karar
verdiler. Bir müddet daha burada
kalacaktır. Senin gelişin, bize kuv-
vet verdi.. mukavemet ve cesaretimi-
zi arttırdı.

Hacer bu kısa konuşmadan sonra,
maiyetinde getirdiği mücahitleri ge-
milere taksim ederek:

— Babama söz verdim, dedi, Bi-
zansı zabtetmeden dönmiyeceğim.
Sizden de söz istiyorum, Necip. Eğer
beni burada yalnız bırakıp giderse-
niz, göklerin bütün lâneti üzerine
yağsın. Allahın gazabı hepimizi mah-
vetsin

— Bana beddua etme, Sitti! Ben
daima sizinle beraberim. Fakat, be-
nim mevkiime göz diken ve bu yüz-
den ikide birde korsanları ayaklan-
dıran bir kaç arkadaş var. Onları
yatıştırmak gerek.

— Sen onları bana bırak! Ben hep-
sini yola getiririm.

— Çalışmağa hazırım, istersen - bu
fargaşalıklara nihyet vermek için -
seni baş yapalım. Zaten sen de bi-
zimle beraber, erkek reisler gibi se-
fere çıkan; dalgalarla fırtınalarla bo-
ğuşan bir kahramansın! Biz, hiç bi-
rimiz, sana kadın gözüle bakmayız.
Eğer bize baş olursan, hepimiz senin
etrafında toplanır ve elele vererek

Bizansı sıkıstırmağa çalışırız.

Hacer bu teklif karşısında düşün-
ceye daldı.
— Hele bir kere arkadaşlarla bir
toplantı yapalım da. İcap ederse,
hep bir arada konuşuruz bu işi...

Necip Hayyat gittikten sonra, Ha-
cer, Necibin maiyetindeki reislerden
bazılarını gemiye çağırttı.. onlarla
da ayrı ayrı görüştü, fikirlerini öğ-
rendi.

Hacer, Bizansın muhasarası uzar-
sa, Bizanslıların ergeç teslim olacak-
ları ve şehrin kapılarını Araplara
açacakları kanaatinin bütün reisler-
de hâkim olduğunu gördü.

Hacer, bütün reisleri gemisine da-
vet etti.

Arap korsanları, Hacerin gelişin-
den çok sevinmişlerdi. Her taraftan:
«— Yaşasın Sitti Hacer »

Sesleri yükseliyordu.

Haceri Araplar arasında sevmiyen
bir fert yok gibiydi. Necibe boyun
eğmiyen bazı korsanlar, Hacerin di-
zini öpmeye koşuyorlardı.

Hacer bir kaç saat içinde temas
ettiği reisleri dinledikten sonra, vazı-
yeti az çok kavramıştı. Bizansın
uzun zaman muhasaraya mukave-
met göstermesine imkân yoktu. Ha-
cer bunu anlamıştı.

Kızkulesi önünde korsanların bir toplantısı

Hacerin gemisinde toplanmışlardı.

Bütün yelkenlilerin kaptanları ve
mücahitlerin reisleri toplantıya iş-
tirik etmişlerdi. İlkönce hep bir
ağızdan:

— Hoş geldin.. bize uğurlar ge-
tirdin, Sitti Hacer!

Diye bağıştılar.

Hacer, babasının selâmını ve öğüt-
lerini söyledi:

— Bu, mukaddes bir cihattır, de-
di, hepimiz bu yolda ölmeye kadar
çarpmış çalışmağa ant içerek yola
çıkıktık. Geri dönersek, düşmanı ken-
dimize güldürmüş oluruz. Ve kabi-
lelerimizin şrefini, namusunu ayak-
lar altına düşürürüz. Biz, akıncı, dö-
ğüşçü bir milletin evlâtlarıyız. Bize
ancak döğüşmek ve - düşmana ye-
nilmeden - her savaştan muzaffer
olarak dönmek yaraşır. Babam, za-
viyesinde, ihtiyarlarla beraber, gece
gündüz muvaffakiyetimize dua etmek-
tedir. Bizansı zabtetmeden dönmiye-
ceğimize tekrar ant içelim. Bizans
hazineleri bizi bekliyor. Onları düş-
man elinde bırakıp dönersek, bu fir-
satı bir daha ele geçiremeyiz.

Reislerden biri:

— Hacer çok doğru söylüyor - di-
ye bağardı - tekrar hep birlikte ant
içelim: «Kanıımızı Bizans önlerinde
dökeceğiz... Fakat şehri zapttmeden
dönmiyeceğiz.» Haydi arkadaş-
lar, siz de tekrarlayın bu sözleri!

Hacer başını çevirdi ve ayrı ayrı
gözlerini bütün reislerin yüzünde
gezdirdi:

— Haydi, sizi bekliyorum, yiğit-
ler.. kahramanlar!

Hacerin, gök gürültüsüne benzleyen
sert ve gür sesi geminin güvertesinde
perde perde yükseliyordu.

Korsanlar heyecan içinde titreş-
tiler..

Ve hep bir ağızdan aynı sözleri tek-
rarladılar.

Hep birden ellerini göğüslerine ve
sonra kılıçlarının kabzesine görü-
rek yemin ettiler:

— Allah şahidimiz olsun... Bizansı
zabtetmeden dönmiyeceğiz.

Hacer bu neticeden çok memnun-
du. Bir aralık Necip Hayyatın, biraz
önce kendisine mahrem olarak bah-
settiği «başlık» meselesini de açaca-
ğını umdu. Fakat, Necip oralarda
olmadı. Hacer bundan şüphelendi.

Selim Karvan adlı bir başka rei-
sin de istemiyerek yemin ettiğini, gö-
zünün ucile görmüştü. Hacer, bu
adamdan şüphelenmişti. Kimseye bir
şey sezdirmedi.

(Arkası var)

SIHİRLİ KUTU

Scandinavian Near East Agency

Galata Tahir han 3 üncü kat
Tel: 44991 - 2 - 3

Svenska Orient Linien Gothenburg
Gothenburg, Stockholm, Oslo, Dantzig,
Gdynia Copenhag Abo Reval ve bütün
Baltık limanları gark ve Karadeniz başlı-
ca limanları arasında 15 günde bir azimet
ve aydet için muntazam postalar.
Gdynia - Dantzig - Gothenburg ve Oslo-
dan beklenen vapurlar.

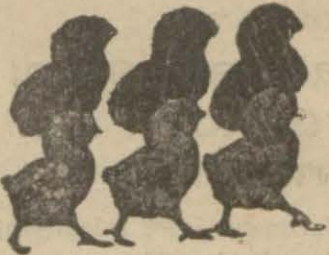
Vasaland vapuru 3 T. evvele doğru.
Pohzanmaa vapuru 8 T. Evvele doğru.
Birkaland vapuru 10 T. Evvele doğru.

Yakında İstanbuldan Hamburg Roter-
dam - Kopenhag, Gdynia Gothenburg,
Dantzig - Stockholm, ve Oslo limanları
için hareket edecek vapurlar.

Vasaland vapuru 3 T. evvele doğru.
Pohzanmaa vapuru 8 T. Evvele doğru.
Birkaland vapuru 10 T. Evvele doğru.

Fazla taksilat için Galata'da Tahir han
3 üncü katta kâin acentasına müracaat.
Tel: 44991 - 2 - 3

CAFER FAHRİ nin eserlerinden

YENİ HARFLERLE

Savaş ve Polis köpeği	50
Tavuk hastalıkları	25
Tavukları çok yumurtlatmak için ne yedirmeli?	25
Ne zaman civciv çıkarmalı?	5
Tavukçulukta muvaffakiyetin sırrı?	25
Tavukçuluktan nasıl para kazanılır?	25
Nasıl tavukçuluk yapılmalıdır?	25

ESKİ HARFLERLE

Mufassal yeni tavukçuluk	100
Kaçı beslemek usulü	25
Av ve salon köpekleri	25

Satış yeri: İKBAL kitabevi

Emsali arasında en güzel ve sık
Mobilyalar satan
(Eski HAYDEN) Yeni

BAKER Mağazaları

Ziyaret ediniz. SALON; YEMEK ve
YATAK ODASI takımlarının zen-
gin çeşitleri her yerden iyi şartlar
ve ucuz fiatlarla bulursunuz.

Profesör Dr.

İhsan Hilmi Alantar

Tetkiklerde bulunmak üzere git-
tiği Avrupadan dönmüştür. ★

Kültür bakanlığı yabancı dil öğretmeni kurslarına Talebe alınacaktır

Orta öğretim müesseselerine yabancı dil (Fransızca, İngilizce, ve alman-
ca) öğretmeni yetiştirmek üzere bu yıl sınavla 60 talebe seçilecektir.

Seçilen 60 talebe bir yıl İstanbul Üniversitesinde açılacak olan yabancı
dil kurslarına devam edecek ve bu talebe ayda 30 ar lira verilecektir. Bu bir
yıllık tedrisatta muvaffak olanlar bir yılda tahsillerini takviye etmek üzere
dilini öğrendikleri memlekete gönderileceklerdir.

Bu talebenin seçme sınavları 14 ve 15 teşrinievvel cuma ve cumartesi gün-
lerinde İstanbul Üniversitesinde yapılacaktır.

Sınavlara iştirak edebilmek için

1 — Türk olmak

2 — Yerli veya yabancı bir kolej veya liseden veya yahut bir öğretmen okulun-
dan mezun olmak (olgunluk şart değildir.)

3 — Üniversitede 12 ve 13 teşrinievvel 1938 günlerinde teşkil edilecek sağ-
lık komisyonunca muayene edilerek tahsile mani bir hali olmadığını bildiren
bir rapor almış bulunmak şarttır.

Sınavda muvaffak olanlardan tahsil müddetlerinin iki misli Kültür ba-
kanlığı emrinde çalışacaklarını tesbit eden bir taahhütname alınacaktır. Ted-
risat hergün üniversitede sabahdan akşama kadar devam edecektir. Kurs ta-
lebesinin haricte hiç bir işle meşgul olmaması şarttır.

Sınava girmeye talip olanların en geç 12/10/1938 akşamına kadar İstanbul
üniversitesi rektörlüğüne tahsil vesikaları ve 6 adet fotoğrafla birlikte mür-
acaatları. (4002) (6904)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlanları

Muhammen bedeli 1149 lira olan 800 metre 1½ ve 500 metre de 2 pusluk
demir gaz borusu 18/10/1938 Salı günü saat 10,30 da Haydarpaşada gar bina-
sı dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 8618 kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun
tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona mür-
acaatları lazımdır. Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtıl-
maktadır. (7062)

İstanbul Defterdarlığı Hoca paşa maliye şubesi tahsil şefliğinden :

Tan gazetesinin Hocapaşa Maliye şubesine olan borcundan dolayı hacze-
dilen beheri 6000 metre uzunluğunda 291 tomar gazete kâğıdları ile sair
menkullerin satışları teşrinievvelin 4 üncü günü tam saat 10 da mahallinde
icra edileceğinden taliblerin mezkûr günde Tan gazetesi idarehanesinde bu-
lunmaları.

Ankara devlet konservatuvarına sınavla parasız ve yatılı talebe alınıyor

I — İHTİSAS BÖLÜMLERİ:

Teganni, Piyano, bestekârlık, keman, viyola, viyolonsel, fülüt, obue, fagot,
trombon, ve diğer orkestra aletleri.

II — Seçim sınavına girme şartları:

a — En az ilk okulu bitirmiş olmak

b — Teganni şubeleri için 16 yaşından aşağı olmamak

III — Seçim sınavları İstanbulda 4—8 birinci teşrin 1938 de Galatasaray
lisesinde veya Ankara'da 11—15 birinci teşrin 1938 de Müzik Öğretmen okulun-
da yapılacaktır.

IV — İsteklilerin dilekçe ile İstanbulda veya Ankara'da adı geçen okullara
en geç sınavın başlayacağı güne kadar müracaat etmeleri lazımdır.

Dilekçeye bağlanacak vesikalar.

a — Nüfus teskeresi veya tasdikli örneği

b — Okul diploması veya tasdikli örneği

c — Sağlık raporu

d — Hüsnühal vesikası.

(6547)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden :

Cinsi	Miktarı adet	Muhammen bedeli beheri tutarı	Muvakkat teminat	Eksiltmenin şekli	saati
		Lira Lira	Li. Ku.		
Elektrik motörü	12	100 1200	90 —	A. Eksiltme	14
»	2	150 300	22 50	Pazarlık	14,30
Vagonet	5	50 250	18 75	Pazarlık	15

I — İdareimizin Samsun tütün fabrikası tütün paket makineleri Bandrol
kısmı için 6 adet, paket kısmı için 6 adet ki ceman 12 adet elektrik motörü
aynı fabrikanın kıyım makineleri için 2 adet elektrik motörü ve Keçeç
tuzlası için de 5 adet vagonet şartnameleri mucibince satın alınacağından
hizalarında yazılı usullerle ayrı ayrı eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedellerile muvakkat teminatları hizalarında gösteril-
miştir.

III — Eksiltme 16/XI/1938 tarihine rastlayan çarşamba günü hizaların-
da yazılı saatlerde Kabataşta levazım ve mubayaat şubesindeki alım komis-
yonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenler elektrik motörlerine ait fiatsız
fennî tekliflerini ihale gününden üç gün evveline kadar İnhisarlar tütün
fabrikalar şubesine ve vagonetlere ait fiatsız fennî tekliflerini, vagonetlerin
yatakları hakkında ayrıca mufassal izahat ile detay resimlerini ihale günün-
den 5 gün evveline kadar İnhisarlar tuz fen şubesine vermeleri ve teklifleri-
nin kabulünü mutazammın vesika almaları lazımdır.

VI — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güven-
me paraları ile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur.
(7071)

★

I — İdareimizin Karaağaç barut deposu tapa, saçma, fişek anbarlarında
şartname ve projesi mucibince yaptırılacak kerevet inşası pencere teddit ve
tadili ve tamir işleri heyeti umumiyesi birden açık eksiltmeye konmuştur.

II — Keşif bedeli (2941,30) lira ve muvakkat teminat (220.60) liradır.

III — Eksiltme 18/X/1938 tarihine raslayan salı günü saat 14 te Kabataş-
ta levazım ve mubayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve projeler (15) kuruş bedel mukabilinde sözü geçen
şubeden alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme
paraları ile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (7070)

★

I — İdareimizin Cibali depolar gurubuna bağlı Bahariye deposu için satın
alınacak listesinde cins ve mikdarı yazılı 78 kalem eczayı tıbbiye açık eksilt-
meye konmuştur.

II — Heyeti umumiyesinin muhammen bedeli 430,45 lira ve muvakkat
teminatı 32,28 liradır.

III — Eksiltme 17/X/1938 tarihine raslayan pazartesi günü saat 16 da
Kabataşta levazım ve mubayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Listeler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme
paraları ile birlikte yukarıda adı geçen alım komisyonuna gelmeleri ilân olu-
nur. (7069)

★

I — Cins ve miktarı eb'ad listesinde yazılı 81.136 metre mikabı kereste
pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Muhammen bedeli çıralların beher metre mikabı 46 lira ve beyaz
tahtanın bener metre mikabı 40 liradır.

III — Eksiltme 4/X/1938 tarihine rastlayan salı günü saat 14 de Kabataş-
ta levazım ve mubayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Eb'ad listesi parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — Tamamını veya bir kısmını vermek isteyen isteklilerin pazarlık için
tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paraları ile birlikte yukarıda adı
geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (6836)

★

I — İdareimizin Edirne Baş müdürlüğüne bağlı Babaeskide şartnamesi ve
projesi mucibince yaptırılacak barut deposu ve bekçi evi inşaatı her iki iş bir-
den açık eksiltmeye konmuştur.

II — Keşif bedeli barut deposunun 3142.27 lira ve bekçi evinin 2162.08 li-
ra ki cem'an 5304.35 lira ve muvakkat teminatı 397.83 liradır.

III — Eksiltme 14/X/1938 tarihine rastlayan cuma günü saat 14 de Ka-
bataşta levazım ve mubayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve projeler 27 kuruş bedel mukabilinde inhisarlar umum
müdürlüğü levazım ve mubayaat şubesile Edirne baş müdürlüğünden ve Baba-
eski memurlüğünden alınabilir.

V — İsteklilerin kanunen kendilerinden aranan vesaik ve % 7,5 güven-
me paraları ile birlikte eksiltme için tayin edilen gün ve saatte yukarıda adı ge-
çen komisyona gelmeleri ilân olunur. (6891)

★

I — Şartname ve projeleri mucibince idareimizin Kayseri başmüdürlüğü
binasında yaptırılacak kalorifer, tesisatı, septik, çukuru sarnıç ve dinamo ile
bina arasında yapılacak ispirto satış deposu ve sundurma inşaatı bir kül ha-
linde açık eksiltmeye konmuştur.

II — Heyeti umumiyesinin keşif bedeli 7660.43 lira ve muvakkat teminatı
574.53 liradır.

III — Eksiltme 14/X/1938 tarihine raslayan cuma günü saat 16 da Kaba-
taşta levazım ve mubayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve projeler 39 kuruş bedel mukabilinde İnhisarlar umum
müdürlüğü levazım ve mubayaat şubesile Kayseri başmüdürlüğünden alınabi-
lir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin bir mukavele ile yaptıkları iş
bedelinin on bin liradan aşağı olmaması ve kendileri bizzat mimar veya mü-
hendis olmadıkları takdirde fennî ehliyet ve iktidarlari inhisarlar inşaat şube-
sine tanınmış bulunması ve eksiltme gününden bir hafta evvel inhisarlar in-
şaat şubesinden fennî ehliyet vesikası almaları lazımdır.

VI — İsteklilerin kanunen kendilerinden aranan vesaik ve inşaat şube-
mizden alacakları fennî ehliyet vesikası ve % 7,5 güvenme paraları ile birlikte
eksiltme için tayin edilen gün ve saatte yukarıda adı geçen komisyona gelmele-
ri ilân olunur. (6892)

P. T. T. Umum Müdürlüğünden:

1 — İdare ihtiyacı için satın alınacak «20,000» tanesi 3 ve «80,000» tanesi
4 M/M olmak üzere cem'an «100,000» tane alüminyum manşon kapalı zarfla
eksiltmeye konmuştur.

2 — Muhammen bedel «8000» lira ve muvakkat teminat «600» liradır.

3 — Eksiltme 18/10/1938 tarihine müsadir salı günü saat «15» de yapıla-
caktır.

4 — Talipler muvakkat teminat makbuzu veya banka teminat mektubu
ile kanunî vesaiki muhtevi kapalı zarflarını o gün saat «14» e kadar satın al-
ma komisyonuna vereceklerdir.

5 — Şartnameler, Ankara'da P. T. T. Levazım ve İstanbul Beyoğlunda P.
T. T. Levazım Ayniyat şubesi müdürlüklerinde parasız verilir. (3369) (5942)

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası Şube ve Ajans adedi 262
Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Adet	1.000	Liralık	4,000 Lira
4 »	500	»	2,000 »
4 »	250	»	1,000 »
40 »	100	»	4,000 »
100 »	50	»	5,000 »
120 »	40	»	4,800 »
160 »	20	»	3,200 »

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası ile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birinci kânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

AKŞAM

MATBAASI

Rotatif makinelerinde resimli ve renkli gazete ve mecmuaları, baskı adedi yüksek rısale, kitab ve her nevi matbuaları en temiz şekilde en ehven şeraitle basar.

Devamlı işler için hususî şerait tesbit edilir. Fazla tafsilât için matbaa idaresine müracaat. Telefon : 20497

Cümhuriyetin 15 inci yıl dönümü için yapılacak donanma tenviratı

Nafia Vekâleti İstanbul Elektrik İşleri Umum Müdürlüğü:

Cümhuriyetin 15 inci yıl dönümü münasebetile yapılacak tenviratta aşağıda yazılı hususların nazarı itibare alınmasını ilân eder:

1 — Resmî daireler ve muhterem ahali tarafından yapılacak tenvirata aid tesisatın ruhsatlı müteahhitlere yaptırılması lâzımdır.

2 — Bu tesisat her ne kadar muvakkat ise de, mevcut sayıcı kudretini tecavüz ettiği takdirde, Müdüriyet nihayet 14 Birinciteşrin akşamına kadar yazı ile haberdar edilmelidir.

3 — Bu kayıtların hilâfına hareket edildiği takdirde yalnız bir tesisat müteessir olmakla kalmayıp tenviratın heyeti umumiyesi üzerine teşevvüşata sebebiyet verilmiş olacağı gözönünde tutulmalıdır.

4 — Bayram şenliği münasebetile mağazalarında ayrı sayıcı ile fevkalâde vitrin tenviratı yapmak isteyen tüccarların bu tesisatına Kv/S başına 6 kurşluk muvakkat bir tarife tatbik edilecektir.

UMUM MÜDÜRLÜK

Müzisyen aranıyor

Cümhur Başkanlığı Filârmönik arkestrasına bağlı salon ve caz orkestrasında kullanılmak üzere 150 lira ücretli iyi keman Bandonion «Akordeon» çalan bir müzisyen alınacaktır. İstekilerin bir dilekçe ile Ankara'da Cümhur Başkanlığı Filârmönik Orkestrası Seftliğine basvurmaları. «3974» «6863»

FARKINI GÖRÜNÜZ:

FIYATINDA... Yeni VEEDOL yağı % 23 daha dayanıklıdır. Yağ haznesinin tahammuzuna ve çamur ve kirlerin teşekkülüne mukavemet eder. Her gалonda fazla kilometre yapmağı ve her kilometrede daha iyi bir randıman vermediği temin eder.

SURATTE... En büyük sürat ve en iyi randıman yeni VEEDOL yağı ile temin edilir. Bu yağın «Himaye Tabakası» sayesinde teması azalır, lüzumsuz maniaları ayırır ve bu suretle motora yeni bir randıman verir, yeni ekonomiler ve y.ni bir tesir yapar.

FAALİYETTE... Yeni VEEDOL yağı, daha uzun zaman dayanmakla beraber motoru de daha fazla dayanır. Çünkü temas, aşınmayı tevlid eder. VEEDOL yağı ise teması azaltır. Basit, fakat mühim tesirler... Bizzat tecrübe ediniz. kanaat kesbedeceksiniz

MUNZAM KILOMETROLAR
YAPAN YAĞ
% 23 daha fazla dayanıklı

VEEDOL

Türkiye Umum Depoziter ve satış Merkezi
Amerikan Madeni Yağlar Evi
Y. KARAYANOPULOS
Balık Pazarı Yağcı sokak No. 10
3 cü kat İSTANBUL

«LYSOL» un İstimaliindeki Mümtaziyetleri:

En büyük doktorlar beyan ve tasdik ederler ki,

- «LYSOL» mikrop öldürücü nazif ve müessir bir mayıdır
- «LYSOL» Dezenfekte eden kuvvetli bir mayıdır
- «LYSOL» Fena kokuları gideren mükemmel bir mayıdır
- «LYSOL» Haşarat öldürücü kuvvetli bir mayıdır
- «LYSOL» Sarı iltihâflara karşı müdafî bir mayıdır
- «LYSOL» Kadınların sıhhi tuvaletlerinde kullanılır

«LYSOL» Her evde sonderece elzem bir müstahzardır.

«LYSOL» Hastaların çamaşırlarının yıkanmasında kullanılır.

«LYSOL» Döşemeleri yıkama ve temizlemede kullanılır

“Lysol”
ALAMETİ FARİKA

SCHÜLKE & MAYR A. G. - Hamburg
Mümesilli: G. JAKOEL Mahdumu - İstanbul

PASTİL ANTİSEPTİK

KANZUK

Soğuk algınlığı, nezle ve teneffüs yolları ile geçen hastalıklardan korur, grip ve boğaz rahatsızlıklarında, ses kısıklığında pek faydalıdır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

Beyoğlu - İstanbul

Kız, Erkek - Gecel, Günsel

Yuca ülkü liseleri

Kayıt muamelesine başlanmıştır. İsteyenlere izahname gönderilir.

(Çarşıkapı, Tiyatro caddesi - Telefon: 20019)

Üsküdar - Kadıköy ve havalisi
Halk tramvayları Türk anonim şirketinden
İstanbul Vali ve Belediye Reisliğinin Vaki talebi üzerine
1/10/938 GÜNÜNDEN İTİBAREN

İskeleyolu durağı Caddebostanı
Caddebostanı „ Erenköy
Şenyol „ Çınardibi

Olarak tesmiye olunacağından sayın yolcularımızın bilet taleplerini bu yeni isimlere göre yapmaları rica olunur.

Meşhur

OLIMPOS

GAZOZLARINI

Tercih ediniz.

Emsalinden temiz ve saftır. Taklitlerden sakınmak için kapsoldaki markaya dikkat.

24 şişelik kasası

Müşteriye 50 kuruşa teslim edilir.

TURK HAVA KURUMU BUYUK PIYANGOSU

6. cı Keşide: 11/Birinci Teşrin/938 dedir. Büyük ikramiye: 200.000 Liradır. Bundan başka: 40.000, 25.000, 20.000, 15.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (50.000 200.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

DİKKAT:

Bilet alan hrekes 7/Birinci Teşrin/938 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır...

Sahibi Necmeddin Sadak

Umumi neşriyat müdürü Şevket Rado